

strana 8

ZAJISTÍ KOMPLETNÍ SERVIS SPOJENCŮ

Představujeme nově budovaný praporek podpory nasaditelných sil s posádkou v Rakovníku

Rozhovor s velitelem praporu podpory nasaditelných sil podplukovníkem Vladimírem Jelínkem
strana 11

Příslušníci 26. pluku velení, řízení a průzkumu zajišťují ostrahu vzdušného prostoru České republiky s maximálním nasazením
strana 18

Kapitánka Aneta Masaříková z Vojskové policie působila více než rok v misi OSN ve Středoafričské republice
strana 26

Hlavním úkolem nově vzniklé Agentury pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS) je podpora prodeje vojenského materiálu na vládní úrovni

AMOS podpoří obranný průmysl

Od poloviny března letošního roku začala pracovat Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS), jejíž vznik schválila vláda ČR letos v únoru. Ředitelem jmenoval ministr obrany Lubomír Metnar Aleše Vytečku.

Hlavním úkolem nové agentury je podpora prodeje vojenského materiálu na vládní úrovni. V její kompetenci nicméně nebude nákup ani prodej, ale zajišťování vládního zprostředkování takových obchodů. Podle náměstka ministra obrany Tomáše Kopečného agentura vznikla, aby se pod ni mohlo sdružit vše, co podpoří české firmy při prodeji zbrojního materiálu do jiných zemí. Klíčovým prvkem ve fungování agentury je maximální koordinace se všemi resorty, které se zabývají podporou exportu. Za tímto účelem bude zřízena meziresortní pracovní skupina, ve které bude zastoupeno Ministerstvo obrany, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo financí.

Stát chce prostřednictvím AMOS českým zbrojním firmám usnadnit přístup na zahraniční trhy. Podle ministra obrany Lubomíra Metnara se takovým způsobem daří uzavírat zbrojní kontrakty zatím pouze sedmi zemím světa. Nyní se k nim

připojí i Česká republika. Vznik agentury vychází z fungování podobných agentur v USA, Francii, Švédsku nebo Izraeli. Z jejich zkušeností vyplývá, že tento nástroj zaručuje větší důvěryhodnost a efektivitu.

Agentura je součástí Ministerstva obrany jako samostatný útvar. Předpokládané náklady na první rok fungování hrazené z rozpočtu resortu obrany jsou 16 milionů korun. Pracovat v ní bude zpočátku deset lidí.

Jak AMOS bude fungovat

O podporu se mohou ucházet firmy, které vojenský materiál vyrábí na českém území a v České republice platí daně. Zároveň se musí prokázat povolením pro zahraniční obchodování s vojenským materiálem.

Pokud bude mít česká firma zájem o podporu od AMOS, připraví žádost, kterou resort obrany vyhodnotí a předá agentuře.

Ředitel Agentury pro mezivládní obrannou spolupráci Aleš Vytečka

AMOS pak připraví dohodu, kterou vyhodnotí pracovní skupina složená z náměstků ministerstev obrany, průmyslu a obchodu, zahraničí a financí. Dohodu následně schválí vláda ČR. Konkrétní obchodní smlouvu ale daná firma podepíše s cizí vládou sama.

Ředitelem Agentury pro mezivládní obrannou spolupráci byl jmenován Aleš Vytečka, který dosud působil jako zástupce českého velvyslance v Bangkoku. Zajímalo nás, jaké hlavní úkoly před ním nyní stojí.

Pane řediteli, v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem nejste žádným nováčkem, této tématice jste se jako diplomat dlouhodobě věnoval. Jaké úkoly nyní máte před sebou a co je pro vás tou hlavní prioritou?

Prioritou pro nadcházející období je co nejdříve vybudovat kvalitní tým expertů AMOSu a zajistit, že se agentura stane přirozenou součástí podpory exportu českého obranného a bezpečnostního materiálu coby praktický nástroj pro realizaci projektů na úrovni vláda-vláda. Současně se budeme snažit v rámci

intenzivní informační kampaně co nejlépe vysvětlit našim exportérům, jaké možnosti pro ně zřízení AMOSu přináší. Podobně se budeme snažit rozšířit znalost o tomto efektivním nástroji podpory exportu kolegy na Ministerstvu zahraničí, zejména samozřejmě v rámci sítě našeho zahraničního zastoupení ve světě. Výše zmíněnými kroky napomůžeme rozšíření povědomí o možnostech spolupráce s Českou republikou na úrovni vláda-vláda směrem k našim zahraničním partnerům.

Můžete konkretizovat, zda už probíhá některá aktuální jednání a případně, se kterými státy?

Konkrétní k jednotlivým rýsujičím se projektům samozřejmě být nemůžeme do doby, než budou dojednány. Jak ale zmínil ministr obrany Metnar a náměstek ministra obrany Kopečný, prvními teritorii, kterými se zabýváme, jsou Severní Makedonie a Filipíny. Možnosti se rýsuje také například v Indii a na řadě dalších míst.

Text: Jana Deckerová, foto: autorka a Michal Voska

Čelme hybridním hrozbám ověřováním informací

Nekonvenční způsob vedení války je s rozvojem nových technologií velmi aktuálním tématem. Vláda schválila v druhé polovině dubna Národní strategii pro čelení hybridnímu působení. Odpovědným orgánem za zpracování dokumentu bylo Ministerstvo obrany. „Máme k dispozici jedinečný nástroj, který musíme co nejdříve začít využívat v praxi,“ uvedl náměstek ministra obrany Jan Havránek, který stojí v čele sekce obranné politiky a strategie.

Dokument uvádí jednoznačnou charakteristiku, cíle nebo původce hybridního působení. Jedná se o první krok, který bude

doprovázen realizací Akčního plánu, tedy konkrétních úkolů, jež je nezbytné pro efektivní funkčnost strategie zabezpečit. Důraz je kladen na roli veřejnosti i státní správy. Ministerstvo obrany hraje důležitou roli v celém systému, což reflektuje vytvoření Velitelství kybernetických sil i novela zákona o Vojenském zpravodajství, ale uvedené aktivity musí být zároveň podpořeny na celonárodní úrovni. Zkusme začít každý u sebe. Ověřujete si informace z médií?

Text: npor. Štěpán Daněk

OBSAH

Čeká nás certifikace	4
Nové velitelství logistiky Joint Logistics Support Group představuje nejen reálnou schopnost, ale také příspěvek zemí V4 do alianční kolektivní obrany	
Zajistí kompletní servis spojenců	8
Představujeme nově budovaný prapor podpory nasaditelných sil s posádkou v Rakovníku	
Jsou hrdí na raka ve znaku	11
Rozhovor s velitelem praporu podpory nasaditelných sil podplukovníkem Vladimírem Jelínkem	
Dělostřelci se připravují do Mali	15
Závěrečná fáze certifikačního cvičení Sahel provedla vojáky k nasazení v zahraničí	
24 hodin denně – 7 dní v týdnu	18
Příslušníci 26. pluku velení, řízení a průzkumu zajišťují ostrahu vzdušného prostoru České republiky s maximálním nasazením	
Standardizace učebních a výcvikových základů	22
Kvalitní výcvik vojsk je možné provádět pouze na odpovídajících výcvikových zařízeních a v podmínkách blížících se bojovému nasazení	
Denně naočkují tisíce	24
Národní očkovací centrum je plně připravené k provozu	
S modrým baretem v srdci Afriky	26
Kapitánka Aneta Masaříková z Vojenské policie působila více než rok v misi OSN	
Plátna mezi mraky	30
Akademický malíř Pavel Holý z VHÚ Praha dokončil návrh na kamuflážní zbarvení vrtulníků UH-1Y Venom a AH-1Z Viper	
Do zálohy ho přivedly povodně	34
Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese	
Inspirace u římských legií	37
Představujeme nože, které používají vojáci naší armády	
Řízená střela Enforcer	40
Výsadkové síly německého Bundeswehru dostanou novou mimořádně účinnou zbraň	
Francozští kadeti cvičili s našimi vojáky	44
Mezinárodní stáže rozvíjejí vzájemnou důvěru a spolupráci	
Pro vojáky a rodinné příslušníky	46
Volareza nabízí v rámci preventivních rehabilitačních léčbu postcovidového syndromu	
Špičková specializovaná péče	47
Volareza představuje svá zařízení: Vojenský rehabilitační ústav Slapy	
Ve stínu rozvědčků	49
Představujeme jednoho z nejvýznamnějších československých druhotválečných zpravodajců majora Emila Strankmüllera	

ROZHOVOR

Nové velitelství logistiky Joint Logistics Support Group představuje nejen reálnou schopnost, ale také příspěvek zemí V4 do alianční kolektivní obrany

Čeká nás certifikace

V červnu loňského roku se v prostorách Pražského hradu konala již tradiční konference Naše bezpečnost není samozřejmost, na které se pravidelně scházejí špičky politické reprezentace a přední bezpečnostní experti. Souběžně probíhalo v Praze také setkání premiérů zemí V4, jehož obsahem byla i diskuse o prohlubování vojenské spolupráce. A právě během vystoupení těchto vrcholných představitelů zemí V4 na konferenci zazněla i informace o vytvoření společného velitelství logistiky Joint Logistics Support Group Headquarters (JLSG HQ). V této souvislosti jsme požádali prvního zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Jaromíra Zůnu, který byl u zrodu nového společného prvku logistiky zemí V4, o následující rozhovor.

Pane generále, za vlajkovou loď spolupráce zemí V4 ve vojenské oblasti byla dlouhodobě považována společná uskupení EU BG. Co si máme představit pod prvkem logistiky, který společně vytvářejí země V4?

Jde o schopnost vytvářenou zeměmi V4 v rámci procesu obranného plánování NATO. V roce 2017 ministři obrany zemí V4 odsouhlasili přijetí cíle výstavby sil NATO (CT 2017), který stanovil zřízení rozmístitelného a v operacích udržitelného V4 JLSG HQ, a to včetně nezbytných podpůrných jednotek, techniky a materiálu. Vytvářené uskupení je tedy větší než samotné velitelství. Ve stejném roce stálý výbor velitelů podpory (logistiky) zemí V4 (V4 Logistics Principals Group) uložil Mnohonárodnímu centru pro koordinaci logistiky (MLCC) vypracovat koncepci výstavby a podávat pravidelnou informaci o postupu při naplňování uvedeného cíle. Dne 8. června 2018 podepsali v Bruselu ministři obrany zemí V4 memorandum o vytvoření společného velitelství, obsahující role jednotlivých zemí včetně vymezení odpovědnosti za výstavbu podpůrných jednotek. JLSG HQ představuje podstatný prvek pro koordinaci mnohonárodní logistické podpory na taktické úrovni velení a řízení pro operace pod velením NATO. Jedná se o nestálý prvek sestavy aliančních uskupení vojsk, který je aktivován v případě potřeby v době procesu generování sil pro operaci.

Jak se na jeho aktivaci podílejí jednotlivé země?

Každá ze zemí V4 vyčleňuje personál do velitelství rovným dílem. Vedoucí zemí tohoto projektu je Polsko a velitelství je vytvářeno na bázi 10. brigády logistiky v Opole.

Kdy má být toto velitelství certifikováno?

Na podzim letošního roku ho čeká evaluační cvičení ve výcvikovém centru logistiky v německém Garlstedtu. V roce 2022 pak certifikační cvičení s vyvedením vojsk v Polsku. Důležité je také zmínit, že je budováno v souladu se standardy NATO a EU a naplňuje mnohonárodní koncepci sdílení schopností Smart Defence a Pooling and Sharing. Politický i vojenský význam vytvoření V4 JLSG HQ je evidentní. Země Vísegrádské skupiny tímto mají k dispozici společné prvky jak pro operace EU (V4 EU BG), tak i pro NATO (V4 JLSG HQ).

Žádná z vojenských schopností nevzniká takříkajíc přes noc, ale je výsledkem dlouhodobých plánovacích procesů a diskuse na mnohonárodní úrovni. Jaké byly motivy a zároven i milníky v rozhodování zemí V4 při budování JLSG HQ?

Pro větší srozumitelnost bych to shrnul do dvou bloků. Tím prvním byly procesy soustředěné v činnosti nově vytvořeného

Generálporučík Jaromír Zůna

MLCC v Praze, které měly za cíl rozvoj interoperability a mnohonárodních řešení v oblasti logistiky v rámci NATO a EU. Druhým byl samotný proces obranného plánování v NATO. Projekt budování JLSG jako nové schopnosti má své kořeny na tehdejší Land Component Command v Heidelbergu, který se intenzivně věnoval rozvoji koncepce mnohonárodní logistiky v NATO. Na velitelství postupně sloužila řada příslušníků logistiky AČR, kteří z těchto zkušeností vycházeli a přenesli je i do vnitřního prostředí naší armády. V roce 2011 NATO představilo iniciativu Smart Defence, ve které figuroval i tento projekt. K jeho řešení se přihlásilo MLCC se zámyslem vytvořit v rámci své organizační struktury JLSG HQ Core Staff Element. Souběžně s tímto zámyslem docházelo i k zásadnímu rozvoji spolupráce zemí V4 v oblasti logistické podpory. Našlo to svůj odraz i v činnosti MLCC, které se v rámci NATO stalo nejdůležitějším koordinátorem cvičení Capable Logistician. To představovalo hlavní cvičení NATO pro oblast interoperability

Štábní cvičení Headquarters Joint Logistics Support Group

v logistické podpoře. Personál, který byl prostřednictvím cvičení a kurzů organizovaných MLCC v průběhu let připraven, byl několikrát využit i pro V4 EU BG. MLCC si takto získávalo stále širší publicitu v rámci NATO a země V4 profilaci v oblasti mnohonárodní logistiky.

Kdy ale došlo ke zlomovému posunu v této otázce?

Po roce 2016, a to v přímé souvislosti s přijetím nové NATO Deterrence and Defence Posture a z toho vyplývající nově definované úrovni vojenských ambicí Aliance. Vyšší vojenské ambice znamenaly i požadavek na navýšení počtu JLSG ve struktuře sil NATO, budovaných jako reálná vojenská schopnost na stanovené úrovni pohotovosti. Tento požadavek byl následně implementován v procesu obranného plánování v balíčku CT 2017 (Capability Targets), kde byl pro země V4 definován cíl vybudovat toto společné velitelství.

Přímý účastník plánovacích slyšení v NATO v roce 2016 plukovník Miroslav Heger v této souvislosti vzpomínal, že jsme tehdy nedostali příliš na výběr. V té době již měli plánovači v NATO jasné povědomí o existenci této schopnosti v rámci zemí V4, a to jak ze cvičení Capable Logistician, činnosti MLCC, tak i z EU BG. Zcela logicky tedy navrhovali, abychom tuto schopnost formálně ustanovili a vyčlenili společně ve prospěch Aliance. Pokud bychom nedošli ke společné shodě, museli bychom jednotlivě, každá země, navrhnout jiná řešení, která by se nakonec mohla ukázat jako méně přínosná i výhodná. Přijetí CT 2017 znamenalo formální

A fakta

JLSG je společné nasaditelné velitelství, které poskytuje na taktické úrovni velení a řízení a ve prospěch operačního velitele vytvoření a udržení společného logistického systému.

Plánuje a koordinuje zajištění nadnárodní logistické podpory v operačním prostoru. Provádí součinnost mezi komponentními velitelstvími k zabezpečení společných druhů materiálu, služeb a požadavků cestou vlastních schopností, schopností hostitelského státu, nevojenských organizací a komerčních subjektů (kontrakce služeb logistiky).

Koordinuje úsilí národních podpůrných prvků (NSE – National Support Element) a dalších prvků podpory, které působí v operačním prostoru a činnosti s velitelstvími složkami, orgány hostitelské země, národními zástupci a mezinárodními a nevládními organizacemi.

Řídí podřízené prvky zajišťující přijetí a následný přesun či odsun aliančních sil nasazených v operaci. Na základě národního souhlasu může převzít velení nad jednotkami v průběhu jejich přesunu. JLSG také plánuje, koordinuje a podporuje dopravu a přesuny v prostoru odpovědnosti. Poskytuje centralizovanou podporu společnými druhy zásob třídy I. a III. včetně distribuce a skladování na 3. úrovni logistiky. Provozuje přidělená zařízení, infrastrukturu a dopravní sítě v prostoru odpovědnosti. Operačnímu veliteli poskytuje informace o stavu logistické podpory (RLP – Recognized Logistic Picture) podle standardu NATO.

ukotvení cíle zemí V4 vybudovat společnou schopnost JLSG HQ.

Vytvoření společného velitelství bylo tedy vyústěním dynamického rozvoje obranné spolupráce zemí V4 v oblasti logistické podpory na koordinační platformě představované „V4 Logistics Principals Group“ a MLCC v Praze.

Neobávaly se země V4, že to bude příliš velké sousto pro jejich logistiku?

Již v průběhu velitelského shromáždění AČR v roce 2014 tehdejší velvyslanec České republiky při NATO Jiří Šedivý upozornil na skutečnost,

že partneři v Alianci vnímají logistiku jako jednu z oblastí specializace naší armády. Reakce na toto vyjádření nebyla tehdy ze strany naší armády příliš vstřícná. Pan velvyslanec měl ale pravdu. Posuzoval celou záležitost v širších souvislostech, tedy jak armádu, náš průmysl, NATO a i regionální spolupráci v této oblasti.

V roce 2015 bylo na stupni velitelů podpory zemí V4 rozhodnuto posoudit, do jaké míry lze zkušenosti s JLSG pro V4 EU BG použít v budoucnu jako koncepci jednoho souboru sil jak pro EU, tak i pro NATO. Jak se celá tato záležitost vyvíjela v NATO, jsem zmínil

Česká logistika může spojencům z armád zemí V4 mnohé nabídnout.

v předcházející otázce. Všechny tyto kroky se začaly potkávat. Vybavuji si, že mě kontaktoval vojenský představitel České republiky v NATO s dotazem a obavami, zda ambice mít v rámci V4 společnou JLSG není příliš nadnesená.

Měl jsem v té době empirickou zkušenost z úrovní spolupráce v této oblasti v různých formátech – V4 Logistics Principals Group, NATO Logistics Committee, MLCC, NATO Territorial Commanders Committee, cvičeních Capable Logisticians, V4 EU BG a dalších, takže jsem neměl žádné obavy. Podmínkou pro akceptaci CT 2017/V4 JLSG HQ ovšem bylo, abychom dosáhli do konce roku 2016 absolutní shody v základních principech a rovnoměrného podílu zemí na výstavbě této schopnosti.

To se podařilo především díky vstřícnému přístupu Polska, které převzalo roli vedoucí země. Což bylo podmínkou například ze strany našich partnerů ze Slovenska. Obava tedy nebyla, ale dosažení konsensu ve všech organizačních a technických otázkách vyžadovalo téměř dva roky intenzivní práce. V každém případě se jedná o společný úspěch a V4 JLSG HQ, včetně podpůrných jednotek, je dnes plně funkční.

Zmínil jste certifikační cvičení v roce 2022. Jaké jsou v této souvislosti nejbližší úkoly AČR, aby i tento závěrečný krok k dosažení plné připravenosti tohoto logistického velitelství byl splněn?

V letošním roce se v rámci přípravy na certifikaci intenzivně pracuje na tvorbě operačních postupů a přípravě personálu. MLCC, které je poskytovatelem výcviku pro V4 JLSG, připravuje kurz JLSG Orientation Course

certifikovaný NATO a navazující štábní cvičení s cílem zhodnotit schopnosti. Tyto aktivity budou podpořeny výcvikovým centrem logistiky Bundeswehru v německém Garstedtu, kde se také obě akce uskuteční. Jeho zapojení do aktivit MLCC na podporu V4 JLSG je jedním z příkladů úspěšného rozvoje mezinárodní spolupráce v oblasti logistiky.

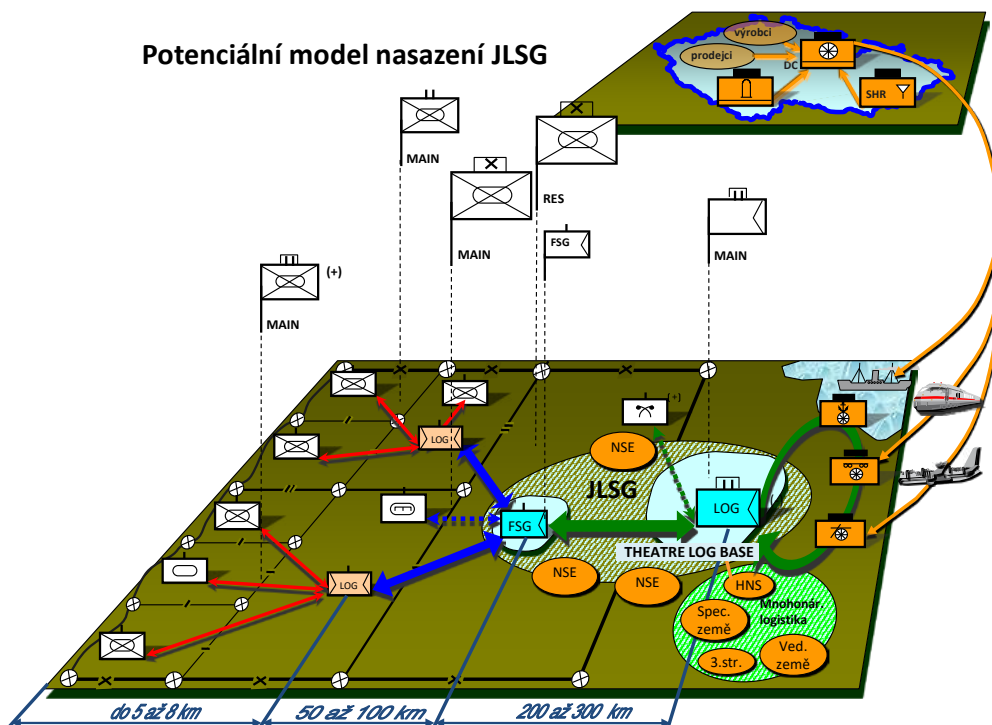
Cílem certifikačního cvičení je prověřit schopnost nasazení a efektivitu JLSG, včetně zabezpečujících jednotek, v reálných polních podmínkách. Po certifikaci velitelství bude jeho

schopnost udržována pravidelnou přípravou personálu včetně účasti na cvičeních, aby mohlo sloužit k naplnění požadavků NATO. A to jak v rámci obranného plánování, tak i potenciálního nasazení během pohotovostních stavů a operací NATO a EU. Prvním takovýmto použitím, po dosažení plných operačních schopností na konci roku 2022, by mohlo být jeho vyčlenění v rámci V4 EU BG v první polovině roku 2023.

Text: Vladimír Marek,

foto: autor, archiv generála Zünya a rtm. Milan Hlavaty

Potenciální model nasazení JLSG

Představujeme nově budovaný
prapor podpory nasaditelných sil
s posádkou v Rakovníku

Zajistí kompletní servis spojenců

Počátkem loňského roku začal v Rakovníku vznikat prapor podpory nasaditelných sil. Dochází nejen k ukotvení jeho úlohy v rámci naší armády, ale zároveň se rozbíhá obnova kasáren a rekonstrukce budov a prostorů posádky. Prapor je podřízeným prvkem Agentury logistiky pro logistické zabezpečení podpory HNS (Host Nation Support – podpora hostitelskou zemí) koaličním partnerům NATO, EU a OSN na území ČR. K jeho hlavním úkolům bude patřit logistické zabezpečení míst podpory koaličním partnerům na území ČR i mimo něj (tzv. RSOM – Reception, Staging and Onward Movement), vybudování místa s ubytováním, zázemím a doplněním pohonných hmot. Dále regulace pohybu techniky na důležitých bodech, jako jsou křižovatky, přístavy či letiště mobilními kontrolními týmy. Tyto týmy jsou určeny k přebírání konvojų zahraničních armád na hraničních přechodech, jejich doprovázení přes naše území a navádění do míst soustředění.

Prapor by měl také vyčleňovat další prvky logistického zabezpečení (V4 JLSG HQ – Joint Logistic Support Group). Jedná se o podporu společného úsilí států Visegrádské skupiny V4 vytvořit společný tým řízení logistické podpory.

A fakta

Areál rakovnických kasáren byl vybudován mezi lety 1928–1931, dá se říci na míru prvnímu útvaru, který zde byl od roku 1931 dislokován. Byl jím dělostřelecký pluk 301. Jednalo se o útvar, který byl výjimečný svou výzbrojí i použitím. Dělostřelecký pluk byl vyzbrojen těžkými kanony ráže 150 mm a 240 mm.

Po druhé světové válce, ještě v roce 1945, se sem vrátil dělostřelecký útvar v síle oddílu. O třináct let později byl do těchto kasáren přemístěn 2. tankový pluk slánské tankové divize. K zajímavostem patří, že jeho tanková technika se na podzim 1970 účastnila zatěžkávací zkoušky rozestavěného Nuselského mostu v Praze.

Dalším uživatelem kasáren v Rakovníku se v devadesátých letech minulého století stal 73. záchranný pluk, který sem byl přemístěn z Varnsdorfu. Ten byl následně reorganizován na 73. záchrannou a výcvikovou základnu. Tato jednotka se účastnila např. odstraňování následků povodní u obce Troubky na Moravě. Během dalších reorganizací byla základna přeměněna na 154. záchranný prapor a v roce 2008 na 152. ženijní prapor a samostatnou záchrannou rotu. V roce 2013 byl prapor zrušen a armáda opustila areál kasáren. O tři roky později se sem ale vojenský život opět vrátil. Nejdříve tu vznikl organizační prvek pro vytvoření 45. mechanizovaného praporu v podřízenosti 4. brn, který se později přesunul pod 15. ženijní pluk. V roce 2018 pak přešel do podřízenosti Agentury logistiky jako Organizační prvek pro vytvoření praporu HNS/RSOM.

K úkolům praporu podpory nasaditelných sil patří i logistické zajištění spojeneckých konvojů.

Ve zkratce se dá říci, že do výčtu budoucích činností praporu patří vybudování stanového města, kde si mohou vojáci odpočinout, najíst se, doplnit pohonné hmoty, zkontrolovat a opravit techniku, zaparkovat, odložit materiál i munici. Dále prapor zřídí přijímací střediska, která jsou nezbytná pro koordinaci vojsk a zabezpečení jejich přesunu do operačního prostoru. Po dosažení stoprocentní naplněnosti personálem, výzbrojí, materiálem a technikou by tato jednotka měla být schopna za určitých podmínek odbavit až dvě tisícovky vojáků a postarat se o 900 kusů techniky. Počítá se s tím, že vojáci budou schopni manipulovat s 200 kontejnery a 500 tunami materiálu. Prapor je členěn mírově na pět rot, obvazště a prvek posádkové podpory. Všechny části společně tvoří mechanismus komplexního

logistického zabezpečení. Celkem by zde mělo pracovat více jak šest stovek vojenských profesionálů a civilních zaměstnanců.

1. rota podpory

Hlavním úkolem 1. roty je poskytnout logistické zabezpečení pro podporu HNS. Úkolem je provozovat místo podpory konvojů na území ČR (přesunů techniky), kde bude poskytnuto ubytování, stravování, zdravotnické zabezpečení a hygiena pro vojáky. Místo bude sloužit i pro techniku parkování a doplnění PHM. Dalším úkolem bude zabezpečení parkování vozidel přepravujících munici a odsunutí neprovozuschopné techniky.

Doplňování PHM do maďarské techniky

2. rota podpory

Hlavním úkolem 2. roty podpory je zabezpečit místo podpory konvoju (Convoy Support Centre) na území ČR a v zahraničí ve prospěch jednotek NATO, EU a OSN, které poskytne projíždějícím konvojům možnost doplnit palivo u techniky. Součástí tohoto místa bude ubytování, stravování, hygiena a první pomoc pro vojáky přemísťujících se jednotek. Jednotka je dále schopná zabezpečit parkování techniky i s municí.

3. rota podpory

Provozuje místo pro shromáždění jednotek a materiálu (Staging Area). Zabezpečuje ubytování, stravování, hygienické zázemí a zdravotnické zabezpečení až pro 500 osob a pro 200 kusů techniky parkování a doplnění PHM denně. Úkol je obdobný jako u druhé roty. Navíc dokáže zmanipulovat materiál do 500 tun a to až 200 kusů kontejnerů.

Druhá dopravní četa je v sestavě všech tří rot a je složená z aktivní zálohy. Záložníci by se měli začít rekrutovat u útvaru v roce 2021.

Hlavní typy techniky u všech tří rot jsou kontejnerové nakladače (MLF, KLAUS), nákladní automobily (T-815) s přívěsem, cisterny na PHM a na vodu, automobily speciální fekální, vyprošťovací automobil, tahač návěsů, kontejnerová kuchyně, buňky se sprchami a WC.

Velitelská rota

Úkolem velitelské roty je zabezpečit potřeby běžného chodu štábu. Rota v poli buduje místo velení praporu a vyčleňuje své příslušníky k ochraně a obraně tohoto místa. Dále se stará o výstavbu a nezbytné ženíjní úpravy pro shromáždění poškozené techniky a polní muniční sklad. Rota disponuje spojovací četou, která je určená k zabezpečení spojení v rámci praporu. Četa mobilních kontrolních týmů je schopná koordinovat, řídit a sledovat dopravu v důležitých dopravních uzlech (železniční stanice, letiště, přístavy, hraniční přechody).

Hlavní typy techniky: nákladní automobily s přívěsem, automobil biologického a chemického průzkumu, pracoviště R-7-P na podvozku LRD.

Rota logistiky

Primárním úkolem roty logistiky je poskytovat logistické zabezpečení jednotkám praporu. Realizovat manipulaci, přepravu, dopravu a skladování všech druhů materiálu. Je schopná provádět údržbu a opravy techniky praporu. Stará se o vyproštění a odsun poškozené techniky. Rota zabezpečuje činnost a ochranu shromáždění vojenské techniky a polního muničního skladu.

Hlavní typy techniky: nákladní automobil s přívěsem, kontejnery, pojízdná dílna, tahač návěsů.

Obvaziště

Obvaziště bude zajišťovat základní zdravotnickou péči, budovat polní obvaziště, zabezpečovat prvotní odborné ošetření zraněných, třídít je a přesouvat z prostoru bojové činnosti. Dále zajišťuje odbornou zdravotnickou přípravu jednotlivců a specialistů CLS (Combat Life Saver). V současné době se obvaziště podílí např. na pravidelném testování vojáků z povolání útvaru. Dále zabezpečují střelby, KC z řídičské přípravy apod.

Technika: Sanita, pojízdná ošetřovna a převazovna

Další jednotkou podílející se na chodu praporu je tzv. prvek posádkové podpory, který zabezpečuje úkoly spojené s chodem posádkových zařízení a budov.

 ROZHOVOR

Pplk. Jelínek předává plaketu útvaru generálu Muranskému.

Rozhovor s velitelem praporu podpory nasaditelných sil podplukovníkem Vladimírem Jelínkem

Jsou hrdí na raka ve znaku

Zajímali jsme se i o další aktuální podrobnosti týkající se budování praporu podpory nasaditelných sil. V této souvislosti jsme požádali o rozhovor jeho velitele podplukovníka Vladimíra Jelínka

Zrekonstruovaná budova
pro vojáků útvaru

Jak se vám líbí posádka Rakovník? Jakým způsobem vás přijalo město a jeho obyvatelé?

Rakovník je příjemné královské město. Kasárna Dukelských hrdinů I, původně Štefánikovy, byla vystavěna v letech 1928–1931. První jednotkou, která zde byla dislokována, byl dělostřelecký pluk 301 z Jaroměře. Objekt má prvorepublikový vzhled, je tedy odlišný od většiny kasáren tak, jak je známe. Samozřejmě moje první cesta vedla za starostou města, velitelem požární stanice a ředitelem územního odboru PČR Rakovník. Místní lidé nás ze začátku ani nezaregistrovali, protože Organizační prvek pro vytvoření 45. mechanizovaného praporu (OP/45. mpr) v síle sedmi vojáků sídlil dočasně v Žatci na velitelství 4. brn, a to do začátku ledna 2017. Postupem času, kdy jsme navyšovali počty vojáků a začali se objevovat v ulicích Rakovníka, jsme slyšeli, že je dobře, že je armáda zpět.

V jakém stádiu výstavby se v současné době váš útvar nachází?

Prapor podpory nasaditelných sil vznikl počátkem loňského roku. Od té doby se nám podařilo navýšit počty o sto vojáků. Více než polovina z nich přišla z rekrutace a ostatní z útvarů Armády ČR a Hradní stráže. V současné době celý areál revitalizujeme. Pracovně pobytové zóny pro vojáků máme připraveny a v letošním a následujícím roce se budou opravovat garáže a sklady materiálu v parku vojenské techniky. Tento rok je pro nás zlomový nejen v opravách, ale začínají se realizovat tři investiční akce. Výstavba zbrojního skladu, rekonstrukce výdejny PHM a výstavba strukturované kabeláže. V roce 2023 a v dalších letech by měly následovat další projekty, jako je rekonstrukce kuchyňského bloku, úprava povrchů v parku vojenské techniky a vybudování ložné plochy pro kontejnery. Doufáme také ve vybudování posádkové ubytovny a plynofikaci.

Fungujete již jako standardní útvar, jehož hlavní náplní je především výcvik, anebo se zaměřujete výhradně na výstavbu dalších prvků?

V tuto chvíli fungujeme jako každý jiný útvar. Naše jednotky cvičí dle plánu přípravy a rozvrhů zaměstnání. Věnujeme se standardním

Rakovníčtí vojáků procházejí
i spojovacím výcvikem.

Prapor podpory nasaditelných sil Rakovník

Hledá nové kolegy a kolegyně!

Četař
správce skladu
starší řidič - specialista

Rotný
velitel družstva
(doprav., zásob., hospo., skladů)

Rotmistr
výkonný praporčík
technik roty
mladší instruktor roty
mladší pracovník štábu
zástupce velitele čety

Nadporučík
náčelník skupiny
(EKSK, S1, S2, S3, S6, S7, A2)

f Prapor podpory nasaditelných sil Rakovník 1841@army.cz

vševojskovým aktivitám a naše pozornost se soustřeďuje ve velké míře i na odborné znalosti a dovednosti.

Jedná se o široké spektrum odborností, v současné době řešíme například kuchaře, obsluhu elektrocentrál, specialisty na instalaci a provoz sociálních kontejnerů, zásobování vodou, PHM. Pro naši funkci je stěžejní také příprava řidičů a obsluhu nakladačů, jeřábů, vyprošťovacích vozidel, vysokozdvizných vozíků apod. Nedílnou součástí je také jazyková příprava, protože budeme často v kontaktu s příslušníky koaličních armád. Zároveň očekáváme nástup dalších vojáků jak z rekrutací, tak i z ostatních součástí Armády ČR. V roce 2021 se zaměřujeme na doplnění roty logistiky, 1. rotu podpory, části štábu a velitelské rotu.

Máte za sebou již první cvičení, na co jste se při něm zaměřovali?

Nejednalo se o klasické taktické cvičení tak, jak ho známe v rámci jednotek AČR obdobného charakteru. V roce 2019 jsme se, ještě jako Organizační prvek pro vytvoření praporu HNS/RSOM, poprvé zapojili do zabezpečení podpory hostitelskou zemí konvojem amerických vojáků projíždějících přes naši republiku. Naši příslušníci byli rozmístěni od Plzeňského kraje až po jižní Moravu. Měli jsme možnost pohybovat se na stanovištích k odpočinku, k doplnění PHM a ke stravování. Dostali jsme příležitost vyzkoušet si naši budoucí operační působnost. Vyvrcholením letošní přípravy bude odborné taktické cvičení 1. rotu podpory, jehož cílem je ověřit a prokázat dosažení počátečních operačních schopností v oblasti služby podpory

hostitelskou zemí. To plánujeme na poslední čtvrtletí tohoto roku.

Personálně máte útvar naplněný zhruba z dvaceti procent, disponujete již i určitou technikou. Na co konkrétně se nyní při jeho výstavbě zaměřujete?

Ano, k 1. březnu 2021 máme z celkových mírových počtů téměř 22 procent personálu. V příštím roce plánujeme obsadit asi 30 procent z celkových počtů, v roce 2025 bychom rádi byli na 90 procentech. S technikou jsme na tom hůře. Společně však s nadřízenými prvky hledáme cesty, jak požadovaná vozidla a materiál doplnit. V náš prospěch je pořízována jak technika nová, tak ze skladových zásob Agentury logistiky. Spolupracujeme také s ostatními jednotkami Armády ČR. Takto získaná vozidla a zařízení však často vyžadují nezbytné technické zásahy a opravy, aby splňovala požadavky na plnění úkolů.

Na co konkrétně se tedy nyní zaměřujete?

V současné době směřujeme naši pozornost na přípravu řidičů. Důraz klademe na získání řidičských oprávnění skupiny „C“ a „C+E“ a na oprávnění k řízení vozidel ozbrojených sil (ORVOS) na stejné úrovni. Od 1. dubna 2021 jsme získali oprávnění provádět základní přípravu řidičů, takže ORVOS si budeme moci dělat sami v Rakovníku. To je pro nás důležitý krok, protože minimálně třetinu útvaru tvoří řidiči.

Než se z rekruta stane zkušený profesionál, chce to čas a správný výcvik. Stejně to platí i u vojáků z jiných útvarů, pokud mají jinou

než požadovanou odbornost. Všichni musí absolvovat řadu odborných, vzdělávacích i kariérních kurzů, což nám teď hodně komplikuje epidemie Covid-19.

Objekt, ve kterém sídlíte, patřil původně ženijnímu praporu a po jeho zrušení byl léta neobsazen. V jakém stavu se nyní nachází, co všechno se vám podařilo již vybudovat a opravit?

Od roku 2014 až do poloviny roku 2016 byla posádka opuštěna. Při našem příchodu do Rakovníka jsme se u některých budov museli doslova prodrat rozbujelými okrasnými keři před vchody do budov. Nyní jsou pracovní pobytové zóny pro jednotky a štáb opraveny. V letech 2021–2022 se s opravami přesouváme do parku vojenské techniky se zaměřením na garáže, sklady a oplocení. Opravena byla i budova posádkové ošetřovny, kde bude pracoviště Centra zdravotních služeb Žatec, Vojenské policie, Provozního střediska Žatec a prvku posádkové podpory našeho praporu.

Mimo jiné máte podpořit mobilitu spojeneckých sil jak na našem území, tak i mimo něj. Budete k tomu potřebovat nějakou speciální techniku a vybavení, anebo vám postačí pouze to, co je již zavedeno v Armádě ČR?

Pro splnění úkolu podpory hostitelskou zemí (HNS) a vytvoření prostoru pro přijetí koaličních spojenců (RSOM) budeme potřebovat techniku, která je standardně zavedená, případně její modernizované verze, které se do AČR zavádí.

Průjezd amerického konvoje
přes území České republiky

Existuje konkrétní harmonogram doplňování techniky?

Ano, harmonogram je zpracován po jednotlivých letech a typech techniky a majetku až do roku 2025. Prapor vznikl takřkajíc na „zelené louce“. Nejednalo se o reorganizaci nebo spojení několika jednotek. Sehnat v jednom roce okolo 200 kusů techniky je prakticky nemožné. Navíc nejsme jediní, kdo v Armádě ČR potřebuje novou techniku a materiál. Proto je třeba mít harmonogram a postupně pracovat jak na personálním obsazení, tak na technickém vybavení. Je třeba si uvědomit, že prapor je předurčen k plnění specifických úkolů, tomu musí odpovídat i technické vybavení a příprava osob. Nemalé jsou také investiční akce do nemovité infrastruktury, které se plánují postupně tak, abychom zabezpečili odpovídající zázemí pro naše vojáky.

Úkolem vašeho útvaru bude posílení logistické podpory především na mezinárodní úrovni. Znamená to, že byste se měli výrazným způsobem zapojit i do zahraničních misí?

V této chvíli se soustředíme zejména na 1. rotu podpory, která má být schopna poskytovat služby podpory hostitelskou zemí, a to výlučně na území ČR. Od roku 2025 bude operačním úkolem 2. rotu podpory výstavba a obsluha Centra podpory konvojů. Rota bude schopna poskytovat stravování a ubytování až pro 500 osob za den a parkování a doplnění PHM až pro 200 vozidel za den. Ve stejném roce bude 3. rota podpory schopna vytvořit a obsluhovat prostor přijetí, soustředění a přípravy personálu a techniky před přesunem do cílových destinací. V jejich možnostech bude poskytnout stravování a ubytování až pro 500 osob za den, parkování a doplnění PHM až pro 200

vozidel za den, skladování a zmanipulování do 200 kusů kontejnerů a do 500 t nekontejnerového materiálu k posílení mobility jednotek naší armády a aliančních sil na území republiky i mimo něj.

Poslední ambicí je vyčleňování menších prvků podpory do mnohonárodní integrované jednotky a do národních podpůrných prvků a elementů. Činnosti všech tří rot podpory jsou si blízké, a tak se mohou doplňovat, střídat a umožňují i modulárně vytvořit úkolové uskupení k plnění atypického úkolu podpory. Druhá a třetí rota podpory bude skutečně budována tak, aby byla schopna plnit operační úkoly v zahraničí.

Jedna z vašich rot bude rozvíjena pouze mobilizačně a součástí dalších tří rot budou čtyři AZ. Jak se vám daří vypořádat s tímto zadáním, bude to něco, co budete řešit až v té poslední fázi?

V tuto chvíli se zabýváme aktivní zálohou pro 1. rotu podpory. Tu by měly tvořit tři desítky záložníků. Další budování jednotek AZ půjde ruku v ruce s výstavbou praporu. Nyní je pro nás nejdůležitější zajistit a připravit dostatečné množství techniky a materiálu pro vojáky plnící počáteční operační schopnosti s přechodem na plné operační schopnosti.

Prapor podpory nasaditelných sil by měl dosáhnout počátečních operačních schopností v lednu 2022 a plných pak k počátku roku 2025. Co všechno vás tedy v nadcházejících letech čeká?

Důležitým mezníkem bude leden příštího roku, kdy bychom měli dosáhnout právě již zmiňovaných počátečních schopností (IOC), což v praxi znamená umět denně ubytovat a stravovat 500 osob, zaparkovat a dotankovat 200

vozidel, případně asistovat u drobných oprav. To padá hlavně na bedra 1. rotu podpory.

V dalších letech budeme naše schopnosti navyšovat až do roku 2025, kdy bychom měli být plně připraveni plnit závazky Aliance v celém spektru našich činností. Plných operačních schopností (FOC) dosáhneme 1. ledna 2025. Znamená to, že prapor bude kromě poskytování služby podpory hostitelskou zemí schopen tvořit a obsluhovat plnohodnotné Centrum podpory konvojů na území ČR nebo v zahraničí. Dále pak vytvořit a obsluhovat prostor přijetí, soustředění a přípravy personálu a techniky před přesunem do cílových destinací včetně skladování majetku v kontejnerech i mimo kontejnery. Jak jsem již zmínil dříve, nebude to jednoduché, čeká nás tvrdá dřina.

Na druhou stranu myslím, že navzdory komplikované situaci, která je nejen v ČR, ale takřka po celém světě, se nám podařil obrovský kus práce. Stále mluvíme o potřebě doplnění lidí a techniky, ale to nejsou jen čísla v tabulce harmonogramu. Naším lidem se snažíme vytvořit vhodné pracovní prostředí v perspektivní posádce. Za rok jsme dokázali sestavit štáb a nastavit si pravidla v rámci útvaru. Ačkoliv se může zdát 22 procent nově příchozích jako malé číslo, my to považujeme za úspěch. Je to také o komunikaci a dobré spolupráci, jak s naším nadřízeným stupněm, tak s ostatními útvary armády. Navázali jsme vztah s představiteli města, a pokud to situace umožňovala, účastnili jsme se řady pietních a společenských akcí. A jestli někoho zajímá, co má společného rak, ozubené kolo a globus, tak je to náš znak, který všichni hrdě nosíme na pravém rameni.

Text: Vladimír Marek,

foto: autor, mjr. Denisa Vernerová a archiv Agentury logistiky

Závěrečná fáze certifikačního cvičení Sahel prověřila vojáky k nasazení v zahraničí

Dělostřelci se připravují do Mali

Vojáci 13. dělostřeleckého pluku budou v brzké době nasazeni v Mali. Mise EUTM vyžaduje profesionalitu, ale také důkladnou přípravu i v této nelehké době. Právě proto se uskutečnilo certifikační cvičení pod vedením Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově. Cílem bylo prověřit připravenost jednotky 5. ÚU AČR Mali k plnění operačních úkolů v prostoru nasazení s důrazem na připravenost příslušníků na nejpravděpodobnější incidenty.

Odsun raněných – MEDEVAC

Cvičení je závěrečnou částí poslední fáze přípravy, která má prověřit schopnost jednotky plnit operační úkol v prostoru nasazení. Navazuje na komplexní polní výcvik této jednotky, který se odehrával v prostorách Vojenského výcvikového prostoru Březina. Jádrem bezmála osmdesátileté jednotky 5. ÚU AČR Mali tvoří příslušníci 13. dělostřeleckého pluku Jince, kterou přijel na zahájení podpořit i jejich zástupce velitele plukovník Marek Křenek s vrchním praporčíkem nadpraporčíkem Tomášem Váchalem.

Stočlenný řídicí štáb

Na cvičení se v rámci více než stočlenného řídicího štábu podíleli kromě VeV-VA a Praporu zabezpečení Vyškov také příslušníci 7. mechanizované brigády a 43. výsadkového pluku – přímí účastníci předcházejících uskupení. Dále pak příslušníci 53. pluku průzkumu a elektronického boje, 15. ženijního pluku a Skupiny kybernetických sil a informačních operací. Z důvodu pozastavení výcviku aktivní zálohy nahradili původně plánované role záložníků ve skupinách roze hry a značkování a imitace příslušníci 13. dělostřeleckého pluku (OPFOR, Malijská armáda, SECURICOM, Malijská národní garda Bamako) a 43. výsadkového pluku (Malijská národní garda Koulikoro, Španělská četa). Jedním ze zástupců řídicího cvičení byl i příslušník Velitelství pozemních sil.

Mimořádná opatření

Cvičení se účastnilo celkem 184 osob a odehrálo se za mimořádných preventivních opatření k ochraně vojáků v návaznosti na přijatá opatření hlavní hygieničky MO a v souvislosti s aktuálním vývojem epidemiologické situace v České republice spojeného s výskytem akutního infekčního respiračního onemocnění (Covid-19). To samozřejmě bylo s ohledem na poměrně slunné počasí pro vojáky o to náročnější. Řada z nich si tak skutečně připadala jako při nasazení v Mali. Výcvik se díky

počasí a ochranným prostředkům stal o to realističtější.

Zajištění leteckého odsunu raněných

V západoafrickém Mali panuje nestabilní bezpečnostní situace, která se neustále zhoršuje. Vojáci proto musí být skvěle připraveni. Na chyby není prostor. „Ze severu se tam tlačí teroristické organizace Islámský stát a al-Káida. Ve střední oblasti jsou zase rozpory mezi jednotlivými kmeny,“ popsal situaci v Mali kapitán Radek Mirituk, velitel úkolového uskupení EUTM v Mali. Na africkou operaci se vojáci připravují pomocí série různých cvičení, například přepadu hlídky na zablokované silnici nebo obrany proti všelijakým druhům útoků. „Připravujeme se na všechny varianty, protože kdo je připraven, není překvapen,“ dodal kapitán Mirituk. Nezbytnou součástí se stala i organizace leteckého odsunu raněných, tedy takzvaný MEDEVAC, při kterém bylo zapotřebí nejen správně aplikovat zaškrvení ran a ošetření raněného, ale i vypsát MEDEVAC 9-liner, což je mezinárodní dokument, kterým se upřesňují základní informace nezbytné pro

další činnost po incidentu. Pilot a lékař na palubě MEDEVAC, kteří obdrží toto upřesňující hlášení, díky němu mají více času se připravit na specifika konkrétního případu a následná procedura je tak výrazně urychlena. Kromě pozice a volacího znaku se zde například upřesní i označení přistávací plochy či možná nebezpečí v místě přistání. Další, neméně důležitou věcí, je zabezpečení spojení. Zde jde především o to zjistit, jestli jsou přidělené frekvence funkční a jestli nejsou něčím rušeny. Reálně se také vyzkouší komunikace mezi pozemním týmem a piloty vrtulníku. Netřeba podotýkat, že schopnost domluvit se anglicky je bezpodmínečně nutná.

Jak je vidět, není toho zrovna málo, co je nutné k hladkému fungování MEDEVAC zabezpečit a prověřit. Ať již čeští výsadkáři, tak i vojáci ostatních států v misi EUTM však vědí, že je to velmi důležité. Každý příslušník mise si je nyní jistý, že pokud se cokoliv stane, může se na MEDEVAC v misi EUTM Mali plně spolehnout.

Text: Michal Voska, kpt. Monika Nováková, foto: Michal Voska

Při výcviku se používají i figuríny simulující zraněné vojáky.

Dělostřelci tvoří jádro Úkolového uskupení.

Příslušníci 26. pluku velení, řízení a průzkumu zajišťují ostrahu vzdušného prostoru České republiky s maximálním nasazením

24 hodin denně – 7 dní v týdnu

Ochrana vzdušného prostoru nad naším územím. To je hlavní úkol vojáků 26. pluku velení, řízení a průzkumu, kteří nepřetržitě střeží české nebe. I v této době, jež je poznamenána nelehkou epidemiologickou situací způsobenou šířením koronaviru SARS-CoV-2, je zabezpečena permanentní ochrana vzdušného prostoru nad naším územím. A jsou to právě oči těchto specialistů, kteří musí být neustále v pohotovosti.

Výstupy z jednotlivých radiolokátorů jsou distribuovány na 261. středisko řízení a uvědomování (CIRC – Control and Reporting Centre).

V České republice je rozmístěno celkem sedm radiotechnických rot 262. radiotechnického praporu.

„Zabezpečení nedotknutelnosti vzdušného prostoru České republiky je náš hlavní úkol, a ten plníme nepřetržitě i v době pandemie. K jeho splnění je v rámci systému velení a řízení pluku vytvořena struktura radiotechnických jednotek a míst velení, na kterých příslušníci pluku vyhodnocují letový provoz a vytvářejí rozpoznatelný obraz o vzdušné situaci. Systémy zpracování dat jsou schopny poskytovat komplexní přehled o letovém provozu ve vzdušném prostoru České republiky i mimo něj,“ upřesňuje velitel staroboleslavského pluku plukovník Zdeněk Gabriel.

Systémy po celé republice

Zjednodušeně řečeno, vojenští profesionálové pluku jako první disponují informacemi o dění ve vzduchu, o pohybech letounů a o tom, odkud startují a kam směřují, včetně identifikace možného nebezpečí. Celkem sedm radiotechnických rot 262. radiotechnického praporu je rozmístěno po republice tak, že dokážou nepřetržitě pokrývat celé území České republiky. Výstupy z jednotlivých radiolokátorů jsou distribuovány na 261. středisko řízení a uvědomování (CRC – Control and Reporting Centre). Tam jsou jednotlivé cíle identifikovány a za použití dalších zdrojů, jako jsou civilní radary či vojenské pasivní sledovací systémy, je vytvořena takzvaná sdružená informace o vzdušné situaci. Středisko řízení a uvědomování společně s radiotechnickými rotami tak hraje významnou roli nejen ve struktuře 26. pluku, ale jsou také důležitou součástí aliančního systému protivzdušné obrany NATINAMDS (Nato Integrated Air and Missile Defence System) a Národního posilového systému protivzdušné obrany ČR. Služba příslušníků u těchto jednotek není jednoduchá, obzvláště v době zasažené koronavirem. Její specifikum spočívá nejen v jednotlivých specializacích souvisejících se střežením vzdušného prostoru, ale také v tom, že plní úkoly ve čtyřadvacetihodinových směnách.

Prioritou obsazení směn

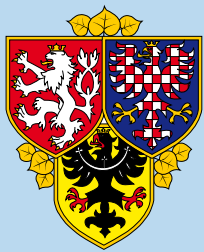
„Stejně jako ostatní příslušníci armády jsme si museli zvyknout na dodržování přísných hygienických opatření. Respirátory, dezinfekce, rozestupy a omezení vzájemných vztahů na minimum se staly nedílnou součástí denního chodu jednotky. Bohužel s postupným šířením pandemie se nemoc nevyhnula ani našim kolegům. Z důvodu plnohodnotného zabezpečení systému jsme proto přijali striktní organizační opatření, která minimalizují možné výpadky příslušníků hotovostní směny. Mimo jiné jsme s předstihem zahájili antigenní testování operačního a technického personálu,“ vysvětluje velitel plukovník Pavel Růžička, jak pandemie ovlivňuje chod CRC.

Radiolokační technika je neustále udržována na svých standardních parametrech, a tím je zajištěn nepřetržitý průzkum vzdušného prostoru.

S komplikacemi způsobenými nemocí Covid-19 se potýkají i na radiotechnických rotách, kde navíc plní úkoly spojené s nasazením značného počtu příslušníků radiotechnického praporu do zdravotnických a sociálních zařízení po celé republice. „Od listopadu loňského roku jsme na pomoc do nemocnic a domů s pečovatelskou službou vyslali celkem 51 našich vojáků. Většina z nich absolvovala více než dvě rotace. To má samozřejmě negativní dopad na počet příslušníků na jednotlivých radarových stanovištích. V současné době je pro nás prioritou obsadit bojové směny,“ dodává podplukovník Josef Ordelt, velitel radiotechnického praporu. Provoz radarů tak není nijak ovlivněn ani omezen, radiolokační technika je neustále udržována na svých standardních parametrech, a tím je zajištěn nepřetržitý průzkum vzdušného prostoru.

Navzdory nepříznivému vývoji pandemie koronaviru plní vojenští profesionálové 26. pluku velení, řízení a průzkumu svůj úkol s maximálním nasazením. Díky nim si můžeme být jisti, že ostraha vzdušného prostoru je zabezpečena 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Hradní stráž nabízí pozici „Specialista skupiny doprovodné a ochranné služby (motocyklista)“

Co požadujeme:

- Věk minimálně 21 let
- Zdravotní klasifikace „A“
- Řidičské oprávnění sk. A, B (sk. C výhodou)
- Zkušenost s motocyklem nad 600 ccm
- Maturitu

Co nabízíme:

- Hodnost rotmistra
- Práci v profesionálním kolektivu
- Moderní techniku
- Atraktivní výcvik a prostředí

Chceš v práci jezdit na motorce?

Motorkáři Hradní stráže hledají nového kolegu. Přidej se k nám!

Strukturované životopisy zasílejte na vobratilek@army.cz do 31. 5. 2021.

Kontaktní osoba: praporčík Michal Vobrátil, mobil: 777 054 379

Více se dozvíte na: www.hrad.army.cz/aktuality/nabidka-pozice-motocyklisty

Přinášíme Vám výběr z nabídky nových benefitů pro válečné veterány
V nabídce více než 100 benefitů

VEKRA
OKNA | DVĚŘE

- 3000 Kč

Sleva až 3 000 Kč na okna a vchodové dveře

Sleva na nákup stavebního materiálu

ZOO
Plzeň

-10%

Zvýhodněný vstup do ZOO Plzeň

Sleva 40% na pojištění majetku a odpovědnosti a 30% na pojištění motorových vozidel

GENERÁLNÍ ČESKÁ POJIŠŤOVNA

-30%
-40%

GENERÁLNÍ ČESKÁ POJIŠŤOVNA

-20%

Sleva až 20% na životní pojištění vč. pojištění účasti na misi

Nejvýhodnější podmínky finančních produktů

YD FINANCE

nejlepší nabídka produktů na trhu

Standardizace učebních a výcvikových základn

Výcvikové zařízení pro boj
v zastavěném prostoru, Vyškov

Kvalitní výcvik vojsk je možné provádět pouze na odpovídajících výcvikových zařízeních a v podmínkách blízkých se bojovému nasazení

Standard výcvikové základny pro útvary

Základní dilema manažera je poskytnout maximální komfort ušitý na míru pro co největší spektrum uživatelů za co nejnižší náklady. V případě projektového manažera odpovědného za výcvik navíc řeší, jak se stejným základem vybavení zajistit pro všechny adekvátní výcvik odpovídající různým druhům sil. O to složitější je to úkol pro armádu naší velikosti. Víze standardizovaných učeben a cvičišť napříč všemi vojenskými útvary se může jevit na první pohled jako nemožná. Přesto tento záměr řeší Konceptce rozvoje učební a výcvikové základny AČR do roku 2030. Ta vychází z Konceptce rozvoje Armády České republiky (KVAČR), kterou vypracovala sekce rozvoje sil MO. Tým specialistů na zhodnocení aktuálního stavu výcvikových zařízení a doporučení jejich modernizace a unifikace pracuje na tomto úkolu již dva roky.

Konceptce rozvoje učební a výcvikové základny AČR do roku 2030 (dále jen „Konceptce“) je určena pro všechny složky Armády České republiky, které využívají učební a výcvikovou základnu (UVZ) v podřízenosti Velitelství výcviku – Vojenské akademie (VeV-VA) nebo využívají a rozvíjejí vlastní posádkové učební a výcvikové základny. Armáda České republiky má celkem 26 posádek s posádkovými cvičišti a také čtyři vojenské výcvikové prostory určené k výcviku vojsk. Podporu výcviku ve vojenských újezdech zajišťují střediska obsluhy výcvikového zařízení (SOVZ).

Chceme akceschopné ozbrojené síly

Potřeba změny systému výcvikových zařízení rozhodně není nahodilá. Pro tvorbu Konceptce bylo definováno hned několik výchozích požadavků. Těmi hlavními jsou vyšší nároky na vycvičenost vojáků a modernizaci vybavení v souladu s modernizací zbraňových systémů vojsk. Jednotlivci, případně celá jednotka, musí být vycvičeni se zohledněním předpokládaného místa jejich nasazení a požadovaných operačních schopností. „To v praxi znamená, že

Vševojsková příprava

Střelecká příprava		SU
Taktická příprava		SU
Ženíjní příprava	Speciální učebna	SU
OPZHN		SU
Spojovací příprava		SU
Technická příprava	Speciální učebna/CBT	SU/CBT
Zdravotnická příprava		UU
Základní řády		UU
Právní výchova		UU
Psychologická příprava	Universální učebna	UU
Kvalita života		UU
Prevence SNJ		UU
Mezinárodní humanitární právo		UU
Topografická příprava		UU
Pořadová příprava	Nástupiště	N
Bojové drily	TPC – posádka	TPC
Tělesná příprava	Překážková dráha	PD
	Tělocvična/Hala	H
	Posilovna	P
	Multifunkční hřiště	MH
	Atletický ovál	AO
	Lezecká stěna	LS

Odborná příprava

Taktická příprava	TPC – posádka	TPC
Ženíjní příprava	Ženíjní cvičiště – posádka	ŽC
Střelecká příprava	Posádková střelnice	PS
OPZHN	Chemický polygon	CHP
Zdravotnická příprava		TPC
Topografická příprava	TPC – posádka	TPC
Spojovací příprava		TPC
Průzkumná příprava		TPC
Technická příprava	Speciální učebna	SU
Řízení vozidel	ŘC – posádka	ŘČ

Univerzální cvičiště jízdy tanků pod vodou, Vyškov

MATICE POSÁDKOVÉHO STANDARDU kategorizace posádek

	P 300	P 500	P 1 000	P 1 500	
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	4
X	1	X	1	X	4
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	4
X	1	X	1	X	4
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	6
X	1	X	1	X	4
X	1	X	1	X	2
X	1	X	1	X	1

X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
		X	1	X	1
		X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
X	1	X	1	X	1
		X	1	X	1
		X	1	X	1

kvalitní příprava jednotlivce a jednotek je provázaná s kvalitou a možnostmi UVZ,“ vysvětlil plukovník Ján Bačík, vedoucí oddělení rozvoje učební a výcvikové základny sekce rozvoje sil MO.

Modernizace zařízení je nezbytná v reakci na nové trendy nejen v oblasti vojenských technologií a zajištění kompatibility našich výcvikových zařízení s ostatními koaličními partnery, ale také vedení boje v soudobých a budoucích operacích.

Jednotlivé útvary a zařízení AČR se podílely na Konceptci i na rozvojových a modernizačních projektech a daly tak společně směr efektivnímu rozvoji této základny. V Konceptci jsou implementační opatření zakotvená tak, aby byla ekonomicky výhodná. To platí zvláště v případech, kdy jsou napříč resortem využívány stejné typy zařízení a vybavení UVZ. V rámci pořízování a modernizace výzbroje, techniky a materiálu jako prioritní Konceptce požaduje zahrnutí prvků UVZ do projektů. Rozvoj těchto zařízení zabezpečují předpokládané směry dalšího rozvoje AČR po jednotlivých oblastech a druzích vojsk.

Proč chceme unifikaci

Důležitý aspekt využitelnosti je i v rovině přípravy personálu AČR pro zabezpečení typově shodné UVZ pro personál ve vstupních vzdělávacích zařízeních a ostatních organizačních celcích. Konceptce stanovuje rámec pro zajištění unifikace přípravy jednotek a úkolových uskupení AČR a prvků mimo AČR do společných operací. Na této standardizaci armáda spolupracovala také s ostatními složkami silových resortů vlády ČR, jako například Ministerstva vnitra České republiky (MV ČR), Ministerstva financí České republiky (MF ČR), Ministerstva spravedlnosti České republiky (MS ČR), Generálního ředitelství hasičského a záchranného sboru České republiky (GŘ HZS) a složkami integrovaného záchranného systému (IZS).

Plán realizace

„Konceptce nepřináší žádné radikální změny v našich schopnostech. Klade důraz především na udržení stávajících technických a kapacitních možností UVZ a jejich další rozvoj,“ komentuje tyto ambice plukovník Bačík. Realizací Konceptce nedojde k žádným mimořádným organizačním ani dislokačním změnám v rámci AČR. První změny, které navrhuje, jsou však patrné již dnes. Ve Vyškově probíhá momentálně dostavba budovy nového Centra simulacních a trenažerových technologií. To nahradí stále ještě funkční, již ale zastaralé centrum v Brně. V souvislosti s nákupem nových vrtulníků se koncem roku začne na 24. základně vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou stavět budova simulátoru na vrtulníky systému H1. Podobně tomu bude v rámci projektu nákupu pásových bojových vozidel péchoty. Záměr Konceptce na unifikaci učební a výcvikové základny u jednotlivých útvarů je rozložen až do roku 2025.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: archiv GŠ AČR

Národní očkovací centrum je plně připravené k provozu

Denně naočkují tisíce

Národní očkovací centrum v pražské O2 universum prošlo počátkem dubna zkušebním provozem. Naplno by mělo začít fungovat na začátku května, tedy v době vydání tohoto čísla A reportu. Při plném provozu zde na 24 stanovištích bude denně naočkováno až 7 000 lidí.

„Virus a nových mutací se dlouho nezbavíme, bohužel bude pravděpodobně součástí našeho života. Dnes už Evropa přemýšlí o přeočkování, o tom, které vakcíny vytváří imunitu, na jak dlouho a jakou imunitu. Je potřeba, abychom v tom měli jasno, abychom se zkrátka připravili,“ uvedl premiér Andrej Babiš. Podle ministra obrany Lubomíra Metnara je centrum po technické a personální stránce připraveno a může začít fungovat dle harmonogramu s ohledem na dodávky vakcín. „Na výstavbě se podílelo více než 70 vojáků, zaměstnanci Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN) a Ministerstva obrany,“ uvedl. Personál pro samotné očkování zajišťuje ÚVN. „Budou to medci, budou to externisté, v maximálním provozu zde bude k dispozici

24 očkovačích týmů ve složení administrativy, lékaře, očkovačích sestry a asistentů," dodal ministr Metnar.

Rychlé vybudování centra

Výstavba očkovačích center byla velice rychlá. V polovině ledna dostala ÚVN úkol od vlády toto centrum vybudovat, k dnešnímu dni je vše připraveno. Provoz IT systémů, tedy registrů, včetně generování žádanek, QR kódů a všeho potřebného, zajistila Národní agentura pro komunikační a informační technologie. Organizačně se bude Armáda ČR podílet na provozu až v počtu 250 vojáků, dále jsou zde příslušníci IZS. Hala O2 universum byla společností Bestsport pronajata za symbolických 1 000 korun na celou dobu provozu. Pronájem je zatím uzavřen do konce července 2021 s možností prodloužení. Předpokládané spuštění ostrého provozu bude závislé na dodávkách vakcín, nicméně systém registru bude spuštěn na konci dubna s předpokladem očkování od 3. května 2021.

Zátěžový test

Během takzvaného zátěžového testu, který se uskutečnil 9. dubna, bylo během krátké chvíle naočkováno bezmála 1 000 lidí. Prověřeným bylo nejen objednávkový systém, ale i generování QR kódů a jejich následné ověření v systému. Armáda České republiky se podílí na organizaci v počtu až 250 vojáků. Personál je plně v dikci Ústřední vojenské nemocnice, kterou doplňuje a podpoří i hasiči, policisté a další složky. Na organizaci se podílela i sekce správy a řízení organizací MO.

Text a foto: Michal Voska

Po očkování je třeba vyčkat na místě minimálně 15 minut.

Očkování je prakticky bezbolestné, trvá jen okamžik.

Kapitánka Aneta Masaříková z Vojenské policie působila více než rok v misi OSN

S modrým baretem v srdci Afriky

Úloha účastníků pozorovatelských misí, kteří pod mandátem a modrou vlajkou Organizace spojených národů působí v místech válečných konfliktů, je nenahraditelná. Resort obrany vyslal do mírových misí OSN již mnoho zástupců. Z takové mise se před několika málo měsíci vrátila kapitánka Aneta Masaříková z Vojenské policie, která je zároveň první vojenskou policistkou, jež takovou misi absolvovala. V modrém baretu a beze zbraně působila přes rok ve Středoafrické republice.

Co bylo tím impulsem, který vás přivedl na myšlenku se mezi modré barety zapojit?

Když jsem se v roce 2019 dozvěděla o pozorovatelských projektech OSN, přesně jsem věděla, že do toho jdu. V osobním životě jsem cestovatelský dobrodruh. Nemám problém opustit komfortní zóny, poznat jinou kulturu a tradice a přitom získat zkušenosti v extrémních podmínkách. Brala jsem to i jako výzvu, jak obstojím v zahraniční operaci, když je člověk odkázán jen sám na sebe.

Mise OSN ve většině případů působí v místech, kde často dochází k válečným zločinům, násilí a utrpení místních obyvatel. To všechno vyžaduje určitý speciální výcvik. Co bylo během přípravy na misi nejdůležitější?

Před misí jsem se účastnila kurzu UNMOC (United Nations Military Observer Course), který hodnotím jako velmi kvalitní. Zaměřuje se nejen na přípravu vojenského pozorovatele z teoretické profesní stránky, součástí je i modelové patrolování, v rámci kterého týmy řeší situace s pro ně neznámým scénářem s figuranty, za účasti nejen lektorů, ale i psychologů. Vše je pak následně vyhodnoceno. V kurzu byl velký důraz kladen taktéž na psychickou výdrž, součástí modelovek bylo například i přepadení a zajetí. Nejdůležitější je proto z mého pohledu dobrá psychická odolnost, protože stát se může opravdu cokoli. Důležité je nenechat se za žádných okolností vykoletit a zůstat v klidu.

Středoafrikácká republika je přece jen nestabilní země. Jak těžké pro vás bylo zvyknout si, že nemáte zbraň?

Nebylo to pro mne vůbec těžké. Zbraň byla překážkou v získání důvěry lokálního

obyvatelstva, a také by to znemožnilo vytěžit co nejvíc užitečných informací. Během tlačenic malých zvědavých dětí, které se snaží získat jakýkoli suvenýr z uniformy, byla absence zbraně určitě příjemnější.

Byla to vaše první mise. Jak jste se v této zemi adaptovala, jaké byly vaše první dojmy? Byl problém fakt, že jste Evropanka a navíc žena?

V den příjezdu se mi hlavou honilo hodně věcí – první noc v hlavním městě bez elektřiny a vody, večer začala příšerná bouřka a já ležela na dece půjčené od kolegy. Po prvním dni už ale vše bylo úplně jiné a po necelých třech týdnech už jsem odlétala ke svému prvnímu týmu (týmy vojenských pozorovatelů v SAR mají 6–7 příslušníků, nesmí být dva příslušníci stejné národnosti). A to už jsem byla sama. Ačkoliv se OSN snaží prosazovat větší zastoupení žen pozorovatelek, obvykle se podaří dosáhnout maximálního počtu dvou, a to asi v 70 procentech týmů. Během mise jsem byla součástí dvou týmů, v jednom jsem měla kolegyni, v druhém jsem byla jako žena úplně sama. A ano, byla jsem jediná Evropanka, většinou jsem měla v týmu kolegy z Afriky, Asie a Jižní Ameriky, ale vždy jsem se cítila respektovaná.

Předpokládám, že všechny věci se vám na takové misi musí vejít do jednoho batohu. Jaká byla vaše výbava, co třeba nesmí nikdy chybět?

Do Afriky jsem mohla poslat prostřednictvím DHI 100 kg. Obnášelo to čtyři plastové „Gorily“ a ty jsem naplnila. Kromě oblečení, obuvi, hygienických a dezinfekčních prostředků, nádobí, hrnců, apod. jsem si brala i filtrační láhev a rychlovarnou konvici, vychytávky na komáry, plnou tašku léků a matraci. Nechyběly

věci na relax a sport – knížky, francouzština, švihadlo, ale i věci na jógu. Mobil, nabíječky i kabely je určitě dobré mít náhradní.

Během svého působení jste odkázána více méně sama na sebe, a to včetně obstarání potravy i přístřeší. Bylo náročné zvyknout si na jídlo? Prozradíte nějaký recept, jak vůbec vypadala příprava stravy?

Z domova jsem vezla nějaké sladkosti a sušené maso. V hlavním městě jsem před odjezdem na tým nakoupila hlavně konzervy zeleniny, tuňáků, rýží, luštěniny. Na trhu jsem zkusila maso z ohně, ačkoli na syrovém, porcovaném mase seděla obvykle hejna much. Uklidňovala jsem se, že přece jen prošlo „úpravou“, a kolega z Burundi mě ujistil, že to není maso opicí. To se prodávalo úplně běžně. Mým cílem bylo sezónní ovoce. V období manga jsem ho jedla od rána do večera, podobně tak banány, papáju a ananas. Když jsem měla štěstí, tak byla vejce. Časem jsme začali s kolegy z týmu kupovat i živé slepice. Kuřata byla úplně drobounká, samý sval, bez tuku. V campu potom byla kuchyně s několika sporáky. Nejvíce mi chyběly mléčné produkty a zelenina.

Ve Středoafrikácké republice jste působila v době, kdy se celý svět potýkal s pandemií Covid-19. Jak vypadala situace v této části světa?

Úkolem bylo denní patrolování a report situace. Přibyla nutnost nosit roušku, což vzhledem k prvotní neinformovanosti obyvatel trošku ochladilo jejich postoj. Později však začala osvěta ohledně Covid-19 i tady, takže situace byla jasnější a i my spolu s UN Police jsme se začali podílet na distribuci mýdel a nádob na mytí rukou do okolních vesnic. Dopadem

Pravidelné patroly jsou na denním pořádku pozorovatelů.

pandemie byl zákaz létání osob kromě případů MEDEVAC (medical evacuation) a nutných nákladových letů. V prvním týmu jsem tak strávila skoro 10 měsíců, protože neexistovala jiná možnost, jak se do těchto míst dostat.

Nedá mi to, a zeptám se; jak se dají zvládnout nevyhovující hygienické podmínky, pomohl vám v tomto směru výcvik před absolvováním mise?

Před odletem jsem podstoupila celou řadu očkování. Před hrozbou malárie bylo nutné se především chránit dlouhými rukávy a repelenty, brát antimalarika, které mohou průběh nemoci zmírnit. Naštěstí jsem ji na rozdíl od mých dvou kolegů nedostala. Je také nutné dávat si pozor na vodu, kterou pijete, vše si umýt, nesahat si například špinavými rukama do očí apod. Úroveň zázemí týmů se dost liší. Někde není tekoucí voda, ale já jsem měla hygienické podmínky dobré, protože jsem bydlela v buňce s vodou i záchodem. Pamatuji si první patrolu mimo camp zhruba týden po příjezdu. Během pětihodinové cesty v poměrně extrémním terénu se nám pokazila klimatizace, takže jsme byli doslova vaření a po příjezdu na místo jsme si v nějakém domě bez ničeho uvnitř já a civilní kolegyně postavily stan. Dostaly jsme kbelík vody pro obě. Byla to zároveň i voda určená na splachování něčeho, co vzdáleně připomínalo záchod. Ale i to se zvládlo.

Dostala jste se někdy do situace, která nebyla úplně jednoduchá?

Těch složitějších situací byla spousta. Vzpomínám si na patrolu, kdy našťvaný muž, který chtěl, aby se v jeho vesnici vybuodovala studna,

nám při gestikulaci mával před obličejí mačetou. Ženy z vesnice se mu ale smály, tak jsme usoudili, že tuto hrozbu nemusíme brát zas tak vážně. Součástí reportu z patroly má být obvykle fotografie. Požádali jsme tedy ženy v uprchlickém táboře o možnost udělat fotku, na což reagovaly nadšeně. Některé se šly i převléct a nastrojít. Jeden muslim si ale všiml, že jsme vyfotografovali i jeho manželku. Bylo zle, ocitli jsme se v kotli zuřivých mužů. Vše dobře dopadlo, ale pro mne to byl okamžik, na který nezapomenu.

Jak cenné jsou pro vás získané zkušenosti?

Pro mě osobně to byla jedinečná zkušenost. Komunikace v mnohonárodnostním prostředí, setkávání se s odlišnými kulturami, to vše znásobené krásou Afriky. Jsem ráda, že jsem se této výzvy nezalekla. Dostala jsem příležitost zúročit osobní profesionální výbavu, kterou do mě vložil systém vzdělání a přípravy, jímž jsem u Vojenské policie prošla. Je to především schopnost důkladně a přesně analyzovat situaci a následně zpracování poznatků do reportů, umění naslouchat a důvěryhodně komunikovat s místním obyvatelstvem. Za mě platí to, že v životě lituji jenom toho, co nezkusím.

V táboře vnitřně vysídleného obyvatelstva

Akademický malíř Pavel Holý z VHÚ Praha dokončil návrh na kamuflážní zbarvení vrtulníků UH-1Y Venom a AH-1Z Viper

Plátna mezi mraky

„Svoji tvorbou se snažím nedávat oku diváka nic zadarmo a přiznám se, že mě baví trochu svým dílem i provokovat,“ říká akademický malíř Pavel Holý z Vojenského historického ústavu Praha. Pokud se podíváte na jeho obrazy, musíte mu dát za pravdu. Jeho díla vás totiž donutí kromě zraku zapojit i mozek, a vy si říkáte, to není možné. Je to tam nebo není. Po detailním pohledu zjistíte, že to tak je. Vytváření iluzí je jeho doménou. Možná i kvůli této jeho charakteristické tvorbě ho před lety oslovili zástupci Vzdušných sil AČR a díky jeho návrhům se česká vojenská flotila pyšní atraktivním zbarvením českých vojenských letounů.

V minulosti se akademický malíř Pavel Holý podílel například na projektu velmi elegantního a efektního zbarvení letounů vládní letky A319CJ, CL601 Challenger nebo L-410UVP-E v šedostříbrném nátěru s metalickým efektem, které provozuje 24. základna dopravního letectva v pražských Kbelích. Z jeho dílny pochází i návrh speciální kamufláže letounu L-159 Alca, připomínající letoun Spitfire Mk. Vb generálmajora Františka Peřiny, na kterém spolupracoval také major Marek Pažúr z 21. základny taktického letectva v Čáslavi. Nyní se podepíše i pod konečnou podobu nových vrtulníků Armády České republiky.

Kamufláž nových vrtulníků AČR ztvárnil akademický malíř Pavel Holý z VHÚ Praha.

Cílem je oklamat nepřítele

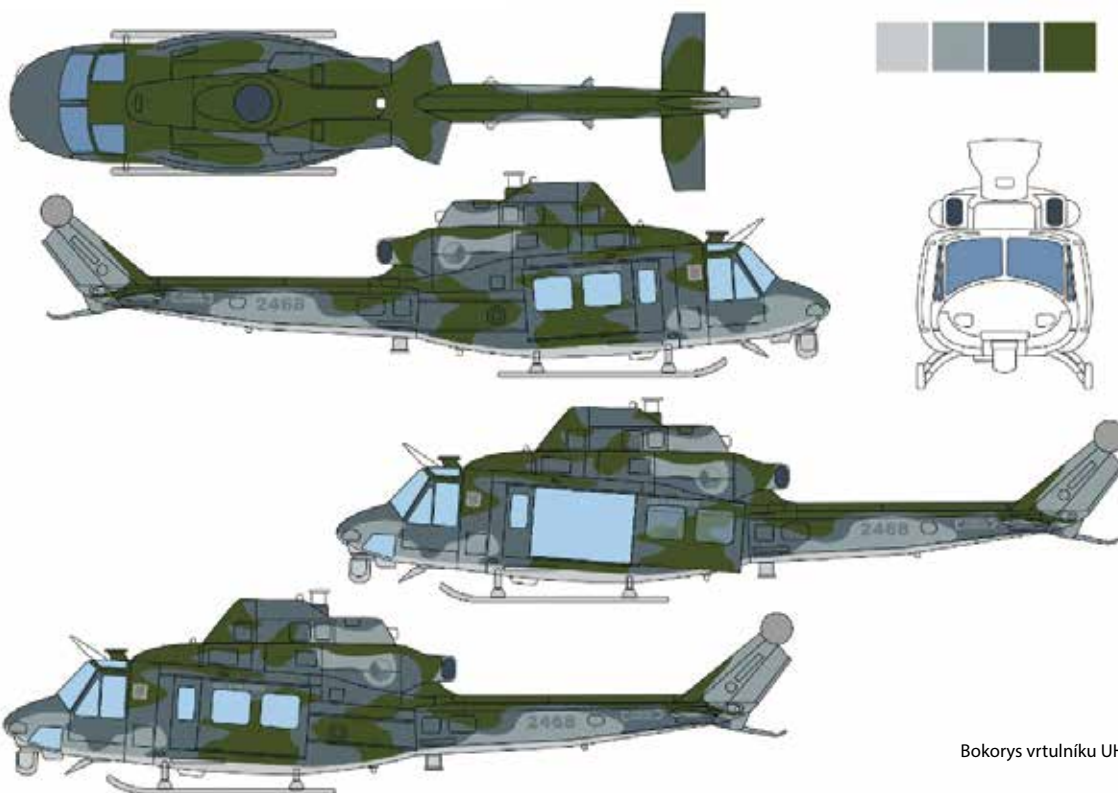
Nově pořizované vrtulníky v podobě osmi víceúčelových strojů UH-1Y Venom a čtyř bitevních AH-1Z Viper, které obdrží Armáda ČR, mají zbarvení, které se pro naše podmínky nehodí. Proto bylo nutné vytvořit pro ně vhodnou kamufláž. Zástupci armády už šli proto najisto do dílny Vojenského historického ústavu Praha.

„Když jsem dostal nabídku, abych vytvořil návrh na nové atraktivní kamuflážní schéma pro české vojenské vrtulníky, přiznám se, že to byla úžasná výzva, spojená s velkou odpovědností. Není to o tom, že si můžete počmárat letoun, jak se vám líbí, protože u vojenských bitevníků platí nějaká pravidla. Hlavním cílem je nejen oklamat nepřítele, ale v podstatě udělat letoun neviditelným, a tím pádem bezpečným pro posádku,“ vzpomíná Pavel Holý.

Jeho definitivnímu návrhu předcházela půlrok pilná práce, kdy detailně studoval kamufláže vrtulníků ostatních armád světa. „Musíme vycházet z toho, že největší hrozba pro vrtulníky se většinou nachází na zemi, nikoliv ve vzduchu. Hrozba ze vzduchu, což je stíhací letoun, pozoruje vrtulník radarem, a v tomto případě je zcela nepodstatné, jakou má vrtulník barvu. Ať má jakoukoliv barvu, nestane se nikdy zcela neviditelným. Pokud ale dodržíte určitá pravidla, použijete lomené nebo tlumené barvy, v našem případě barvy, které mají šedo-hnědo, ale třeba i jemně fialový nádech, na okraje siluety stroje dáte světlé barvy a tmavší doprostřed, silueta z větší vzdálenosti začne splývat s pozadím a bude působit méně kontrastně. I kamuflážní schémata procházejí vývojem. Pokud letectvo používá vícebarevnou kamufláž, v posledních letech směřuje vývoj k maximálnímu rozbití siluety stroje. Jednotlivá kamuflážní pole mají velmi rozdílnou velikost a je zde výrazná snaha o potlačení jakékoliv pravidelnosti,“ vysvětluje Holý.

Tři odstíny šedé a jeden zelené

Americké vrtulníky Venom a Viper obdrží klasickou NATO Standard kamufláž pro středoevropské podmínky. „Jsou to tři odstíny šedé a jeden odstín zelené. Barvy odpovídají předpisu Vzdušných sil AČR a tyto odstíny jsou už aplikované na vrtulnicích W-3A Sokol, Mi-17/171 nebo

letounech Casa C-295M a L-410UVP-E20M. V barvách se tedy moc experimentovat nedalo. Co však bude oproti našim dosavadním vrtulníkům Mi-24 a Mi-17 jiné, to je tvar kamuflážních polí. Ale i tak to nebylo jen bílé plátno pro volnou tvorbu a kromě toho, že bude bitevník pěkně vypadat, se musí myslet i na bezpečnost a ochranu celé posádky," pokračuje akademický malíř. „Kryt reduktoru a ocasní část jsou u vrtulníků Venom i Viper stejné. Proto mají na těchto místech identickou i kamufláž. To, co mají rozdílné, je střední a přední část trupu. Světlé barvy je proto nutné aplikovat na koncích siluety, a to proto, aby za letu lépe splývala s okolní světlo oblohou," vysvětluje Holý.

Když vznikal konečný návrh, musel Pavel Holý myslet i na mnoho detailů, které pro diváka nejsou na první pohled patrné. „Specifická věc na vrtulnících UH-1 všech verzí jsou boční dveře. Kamuflážní pole u posuvných dveří a zadní části trupu vrtulníku UH-1Y Venom musí splynout po otevření dveří v jedno pole. Bitevník totiž může být ve vzduchu i s otevřenými dveřmi a pokud by kamuflážní pole na sebe i v tomto případě nenavazovaly, tento detail by mohl posádce ztížit plnění úkolu. Světlé barvy pak nejsou použity v okolí oken, která jsou při pohledu zvenku velmi tmavá a vznikl by tak příliš velký kontrast," říká Pavel Holý, když se zpětně dívá na schválený kamuflážní návrh, který již schválil Odbor dohledu nad vojenským letectvím (ODVL SDK MO).

Iluze Pavla baví

Nové vrtulníky s kamufláží z dílny Vojenského historického ústavu Praha budou mít svou

Charakteristikou obrazů Pavla Holého je donutit diváka přemýšlet – je to fotka, nebo olej na plátně?
A plátno vlevo nahoře je roztržené?

domovskou základnu v Náměstí nad Oslavou u 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec-Vícenice. „Přiznám se, že mám úžasný pocit. Ta práce byla hodně náročná, ale dostala se mi pod kůži a moc mě bavila. Kdo to má, že by mu malířská plátna brázdila nebem mezi mraky. Na svých obrazech se snažím diváka

přesvědčit, že je tam něco, co tam ve skutečnosti není. Tady jsem musel postup obrátit – snažíme se přesvědčit nepřítele, že tam není něco, co tam ve skutečnosti je," usmívá se autor schváleného návrhu.

Text: Jana Deckerová,

foto: autorka a grafické návrhy Pavla Holého

Akademický malíř Pavel Holý z Vojenského historického ústavu Praha

Nácvik vagónování pro Litvu

Práce se spojkou, přesnost na milimetry a důvěra k navádějící osobě – to vše je důležité při takzvaném vagónování, jak vojáci zkráceně nazývají nakládku techniky na železnici. Všechny činnosti s tím spojené nacvičovali ve Strakonických příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku, jež se připravují na zahraniční misi do Litvy. Ani špatná epidemiologická situace nemůže ovlivnit závazky České republiky vůči NATO. „Zastavit se tak nemůže ani příprava našich vojáků, kteří budou od letošního července působit v Pobaltí v rámci mise eFP“, uvedl major Roman Dvořák, který bude v Litvě strakonickým vojákům velet.

Ocenění společnosti ČEPRO

Za dlouhodobou podporu Vojenského fondu solidarity ocenil náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opaata společnost ČEPRO. Generálního ředitele Jana Duspěvu a člena představenstva Martina Vojtíška vyznamenal čestným odznakem AČR Za zásluhy III. stupně. Slavnostní setkání se uskutečnilo v budově Generálního štábu za přítomnosti předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity brigádní generálky Lenky Šmerdové. Touto formou poděkuje velení armády postupně dalším společnostem, které významně přispívají do fondu, a to jednotlivě, neboť s ohledem na současná opatření se mohou podobné akce konat pouze v omezeném rozsahu.

Malijci mají zájem o naše technologie

Náměstek pro řízení sekce průmyslové spolupráce Tomáš Kopečný se setkal se zástupci malijské armády a průmyslu. Hlavním tématem byly možnosti, jak po materiální a technické stránce zvýšit bojeschopnost malijských vojáků. Na potřebu zlepšit vybavení malijských jednotek upozornil nedávno své protějšky sdružené v úkolovém uskupení Takuba ministr obrany Lubomír Metnar. Podle něj jsou jinak zkušenosti českých vojáků s Malijci velmi dobré. I proto letos v lednu zavítali zástupci českého obranného průmyslu do Mali, aby zde prezentovali své produkty nejvyšším představitelům země.

Čestné odznaky za podporu fondu

Aramark, s. r. o. podniká v oblasti stravování, facility managementu a výroby uniforem. Reklamní agentura WTF Communication, s. r. o. poskytuje fullservisové marketingové služby. Co mají tyto firmy společného? Oběma není lhostejný osud vojáků a jejich rodin, které se dostaly do těžké životní situace. Pravidelně podporují Vojenský fond solidarity, patří k nejtědřejším přispěvatelům. Za dlouhodobou pomoc a podporu fondu ocenil náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opaata čestným odznakem AČR Za zásluhy III. stupně generálního ředitele společnosti Aramark, s. r. o. Vladimíra Staňka, člena jejího vedení Petra Linku a ředitele WTF Communication, s. r. o. Marka Rejmana.

ZÁLOŽNÍCI POD LUPOU

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Do zálohy ho přivedly povodně

Vlastimil Češek se narodil v prosinci 1974 v Ostravě, nyní žije v Sadské ve Středočeském kraji.

Vlastimil je šťastně ženatý v mezinárodním manželství. Se ženou Ivanou, která pochází ze Slovenska, vychovávají tři syny. Jedenáctiletého Miroslava, devítiletého Vlastimila a pětiletého Vladimíra.

Po střední škole nastoupil na základní vojenskou službu do Prahy. Kbelská letecká základna se stala jeho druhým domovem. Působil zde v hodnosti svobodník, na pozici řidič – sběrač raněných. Svůj další profesní život spojil na nějaký čas s pekařským řemeslem. Po ukončení základní vojenské služby nastoupil do pekárny v Nymburku jako mistr, později se stal vedoucím pekárny a cukrárny.

Životní cesty ho ale nakonec zavály zpět za volant, tedy tam, kde působil jako voják základní služby. Jako řidič pracoval u Záchrané služby Středočeského kraje se základnou v Nymburce, a nyní se zabývá automobilovou přepravou nebezpečných látek. Mezi jeho koníčky, kromě rodiny, patří sport, konkrétně fotbal a jízda na kole, rodinné výlety v přírodě, ale také nože všeho druhu. Ty jsou jeho vášní již dlouho a je tedy samozřejmě i vlastníkem dvou bojových nožů své roty.

Vztah k armádě

„Jako základák jsem byl rád, že jsem šel do civilu. V té době jsem si myslel, že mám službu v armádě úspěšně za sebou. Zlom u mě nastal při povodních v roce 2007. Dobrovolně jsem pomáhal a dozvěděl jsem se z tisku o jednotkách aktivní zálohy,“ uvádí Vlastimil důvody, proč vstoupil do zálohy, kde působí právě od roku 2007.

Na svoji jednotku byl, je a vždy bude velice hrdý. Středočeská rota se stala jeho pomyslnou druhou rodinou. Když před čtrnácti

lety nastupoval, chtěl pomoci nejen své rodině, ale i naší zemi. A samozřejmě svou roli v tom hrála zčásti i mužská ješitnost a soupeření, jestli udří krok s mladšími příslušníky roty.

Když se po vstupu do aktivní zálohy ukázal v uniformě někde na veřejnosti, hodně lidí nevědělo, co AZ znamená. Přišel i o několik „takzvaných“ přátel, kteří nedokázali pochopit, proč k zálohám, tedy zpět do armády, nastoupil. „V dnešní době jsou už jednotky AZ mezi lidmi přeci jen mediálně známé. Často se lidé ptají i na to, jak k nám mohou nastoupit, tedy jaké jsou vstupní podmínky. Těchto lidí je každým rokem více. Osobně doufám, že i naše prezentační akce, které připravujeme pro širokou veřejnost, hlavně tedy pro děti, tomu pomáham,“ dodává.

Pozice v AZ

Vlastimil má podporu i v tom, že jeho současný zaměstnavatel fandí AZ a bez problému ho pouští na zdokonalovací kurzy i pravidelná vojenská cvičení. V aktivní záloze začínal jako většina vojáků, tedy na pozici střelce v bojové četě. Měl štěstí, že se dostal v té době do nejlepší bojové čety na své rotě. Šlo o stále jde o skvělou partu, která táhne za jeden provaz. Dokonce měl dva roky jako svého buddyho ženu, což bylo prý skvělou zkušeností do manželství.

V jeho začátcích u AZ neexistovali CLS (Combat Life Saver, bojoví záchranáři), ani zdravotníci přímo v rotě. Na vše byl jeden lékař, který byl civilním zaměstnáním gynekolog. A protože se Vlastimil chtěl stále učit něčemu novému a být přínosem jednotce, postupem času absolvoval právě zmíněný CLS kurz a zhruba rok poté dokonce kurz CLS instruktora. Před třemi lety vzniklo v jejich jednotce rotní obvaziště. Neváhal a ihned se do tohoto malého,

Procházky se psem a synem jsou
pravidelným rituálem.

ale důležitého družstva přihlásil. Aktuálně je zde na pozici sběrač raněných v hodnosti desátník. Celkem na obvažišti působí čtyři vojáci. Dva ve funkci zdravotnický záchranář a dva sběrači raněných. Při vojenském cvičení fungují ve čtyřadvacetihodinových směnách ve dvoučlenných týmech, vždy jeden sběrač a jeden záchranář. Jsou sehraným týmem, kde jeden ví, co dělá druhý, vzájemně se doplňují a pomáhají si. A co je nejdůležitější, navzájem si na sto procent věří.

Na obvažišti mají jednoduché heslo: „Nikoho tam nenecháme.“ Vyjma svých povinností plánují a zajišťují i výcvik vojáků roty. K tomu jim slouží i vybavení na úrovni výjezdové skupiny rychlé zdravotnické pomoci. Kromě klasických cvičení absolvují s vojáky z obvažište několikrát ročně i různé zdravotnické kurzy. Pracují i jako zdravotní zajištění na různých sportovních akcích, účastní se i mezinárodní zdravotnické soutěže. Ze začátku jako soutěžící a později i jako rozhodčí. Navázali blízkou spoluprací s hasičským záchranným sborem, kde pomáhají při jejich cvičeních v rolích figurantů. Pro vojáky své roty připravují jednou ročně víkendový kurz na úrovni CLS.

S manželkou Ivanou tvoří mezinárodní pár.

Četnost cvičení a ohlasy

„Rozhodně preferuji delší cvičení, tedy sedm a více dní. Než se člověk z civilu aklimatizuje a přehodí do vojenského režimu, trvá to jeden až dva dny,“ uvádí Vlastimil svůj názor na délku cvičení. A co se týká ohlasů vojáků z povolání? Při vzniku aktivní zálohy hodně profesionálů na vojáky jeho roty nahlíželo doslovně jako na exoty, kteří si přijeli do lesa opéct u ohně buřty. Ale když s nimi začaly některé útvary blíže spolupracovat (na úrovni poskytnutí instruktorů), po chvíli se na ně dívali jako na rovnocenné partnery, a díky tomu vznikla i řada přátelství. Na vzájemnou spolupráci si tedy nemůže stěžovat.

Pozice profesionála ho neláká

Vojákem z povolání by se nyní již nestal, i s ohledem na svůj věk. Ale mnoho vojáků a vojáků z roty už k profíkům nastoupilo a ostudu určitě nedělají. Někteří z nich se již dokonce připravují na zahraniční mise. Vlastimil doufá, že nikdy nezapomenou na své začátky a rotu AZ Středočeského kraje budou neustále nosit ve svém srdci.

Co ho vždy potěší, dodá mu vzpruhu, radost a energii je to, když přijdou vojáci, kteří v rotě sloužili a teď slouží u profesionálního útvaru s tím, že absolvovali kurz TCCC (Tactical Combat Casualty Care, neodkladná zdravotní péče v bojových podmínkách) na mezinárodní úrovni a patří mezi nejlepší absolventy. Co ovšem naopak velmi zamrzí je, z pohledu Vlastimila, že AČR nebyla schopna v aktuální krizi za celý rok povolat příslušníky AZ. Veškeré akce, kterými pomáhají, dělají dobrovolně a na vlastní pěst. Jde například o pomoc v nemocnicích Středočeského kraje, v domovech důchodců a podobných zařízeních. „Myslím si, že právě na řešení krizových stavů jsme, mimo jiné, vycvičeni,“ dodává Vlastimil Češek na závěr.

Na základě vyprávění Vlastimila Česka zpracoval Michal Voska,
foto: archiv Vlastimila Česka

Představujeme nože, které používají vojáci naší armády

Inspirace u římských legií

Nůž je součástí výzbroje vojáka, je to pomocník, ale i kontaktní zbraň. V posledních letech se stal i symbolem vojenských jednotek, některé jej mají dokonce i ve znaku. Představme si nyní dva nože, které používají vojáci Aktivní zálohy Středočeského kraje a Posádkového velitelství Praha, konkrétně Čestné stráže AČR.

Vojáci roty Aktivní zálohy Středočeského kraje mají ve výzbroji nový bojový nůž s názvem Rapax, který je určen i jako bodák pro útočnou pušku Bren. Nůž byl vytvořen v době, kdy se začalo mluvit o přezbrojení jednotky a vojáci chtěli mít svůj kvalitní bojový nůž, který by zároveň sloužil jako bodák pro tuto zbraň. Po nožích BON a Warrior je to již třetí bojový nůž, který rota navrhla, odhlasovala a uvedla v život. Výhledově bude rota

přezbrojena na útočné pušky Bren, a vojáci tedy chtějí být připraveni.

Ostří a tělo nože je vyrobeno z velice kvalitní nerezové oceli třídy 420. Záštitka a zámek pro uchycení na útočnou pušku Bren je dle ČSN 19029 kaleno na 54-57 HRC. Délka je 305 mm, z toho ostří 177 mm při tloušťce 6 mm. Nůž váží 365 gramů bez pouzdra. Konstrukci nože i jílec navrhl pan Petr Fabián.

Nůž RAPAX

Pro tvar čepel existovalo několik návrhů. Vojáci roty se jednotně přiklonili k tvaru, který jasně odkazuje na římský meč Gladius. Jedna strana čepel je vyzdobena znakem roty AZ Středočeského kraje a heslem jednotky „Nedej zahynouti nám ni budoucím“. Na druhé straně je výrobní číslo, které se skládá z roku výroby a pořadového čísla výroby a název nože, tedy Rapax.

Velmi kvalitní pouzdro je vyrobeno z cordury, s molle vazbou na zadní a kapsičkou na přední straně. Vložka pouzdra je z materiálu kydex. Pouzdro má odpínatelný průvlak na opasek. Je vyráběno ve třech barevných provedeních, zelená, coyote a vz. 95.

Celkem bylo v první sérii vyrobeno padesát kusů těchto nožů, respektive bodáků. A co znamená Rapax? Název, který byl odhlasován naprostou většinou vojáků roty, znamená lovec, dravec, dravý.

Ctí historii a tradice

Druhým nožem je lehce přepracovaný Mikov Bombur. „Nápad zhotovit pamětní nůž Čestné stráže AČR vznikl na podzim roku 2020, který byl v mnoha ohledech rokem jubilejním. Právě tehdy uplynulo přesně 400 let od chvíle, kdy Praha získala svého prvního historicky doloženého velitele. Stal se jím v roce 1620 Albrecht z Valdštejna, třebaže jen nakrátko. Pro nás, vojáky Čestné stráže a Posádkového velitelství Praha, to byla příležitost, jak toto výročí přetavit v něco hmatatelného, co přináší lidem užitek nebo se stane sběratelským kouskem,“ vysvětluje velitel Čestné stráže podplukovník Miroslav Leška, co je přivedlo k vlastnímu noži. Pamětní nože jsou pro

Nůž Bombur na opasku

Inspirace římským mečem Gladius je z tvaru čepele zřejmá.

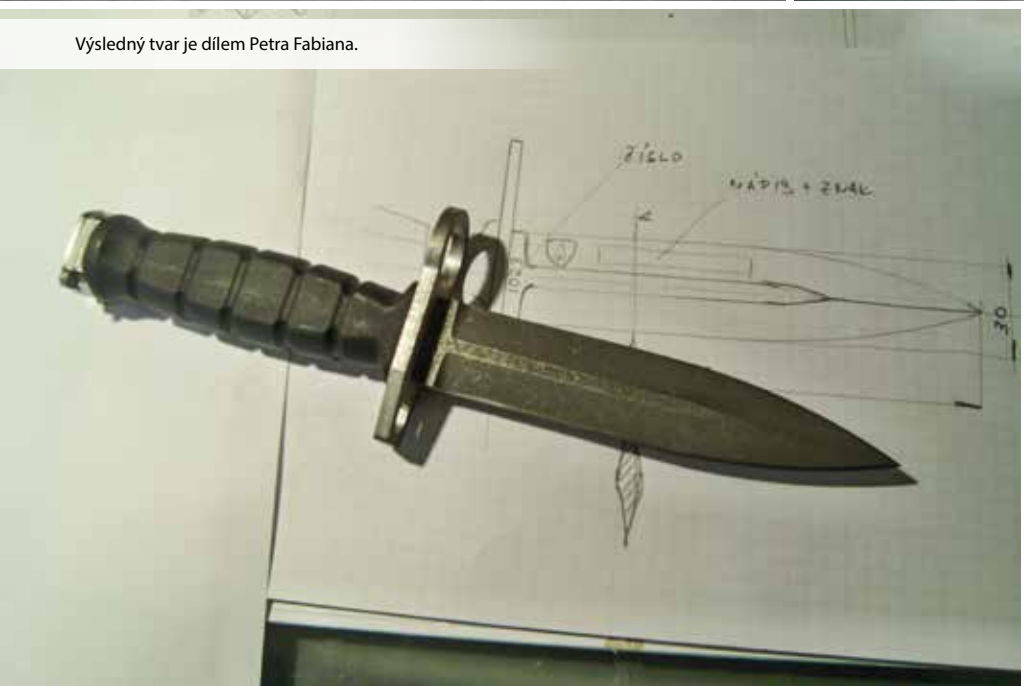

Ukázka uchycení na Brenu

Nůž je snadno demontovatelný.

Výsledný tvar je dílem Petra Fabiana.

příslušníky Posádkového velitelství Praha číslované (trojčíslí). Na první pohled si každý voják nůž připodobní k legendárnímu modelu UTON. Rukojeť je totožná, nicméně tvar čepele je obměněn. Čepel je opatřena nápisem a znakem velitelství. Jako materiál byla zvolena kvalitní nerezová ocel 440A s tvrdostí 55-57 HRC. Tím je tento nůž stejně jako model Rapax velice dobře brouditelný i v domácích podmínkách a není třeba vyhledávat služeb brusičů, jako tomu je u některých typů oceli, kde tvrdost překračuje 60 HRC (Rockwella). K noži je dodáváno černé kožené pouzdro se znakem jednotky, které zaručuje jeho pohodlné nošení.

Připravil Michal Voska, foto: archiv AZ Středočeského kraje a Posádkového velitelství Praha

Výsadkové síly německého Bundeswehru dostanou novou mimořádně účinnou zbraň

Řízená střela Enforcer

Novou zbraní v arzenálu výsadkových sil německého Bundeswehru budou od letošního roku z ramene odpalované řízené střely Enforcer z produkce evropské společnosti MBDA. Jde o mimořádně přesnou a účinnou zbraň určenou především k ničení statických i pohyblivých cílů do 2 000 metrů, jakými jsou lehká pancéřová vozidla, opevněná stanoviště a cíle ukryté za překážkami.

Nízká hmotnost, schopnost operovat za všech světelných i klimatických podmínek a v neposlední řadě také relativně nízké náklady jsou hlavními důvody, proč mají o Enforcer zájem výsadkové a speciální síly z mnoha zemí světa.

Zaplnění mezery

Zkušenosti z mezinárodních vojenských misí posledních let odhalily operační potřebu nové lehké zbraně, jejíž efektivní dosah by přesahoval rozsah zbraní aktuálně používaných jednotkami pěchoty, a která by zaplnila mezeru v nabídce mezi klasickými neřízenými pancéřovkami a vyspělými

(ale také mnohem nákladnějšími) protitankovými systémy typu Spike LR nebo Javelin. Německé Ministerstvo obrany ve snaze doplnit ve výzbroji Bundeswehru nyní používané neřízené pancéřovky RGW 90 (Wirkmittel 90) ráže 90 mm s maximálním dosahem 1 200 m vyhlásilo a rovněž spolufinancovalo pro tento účel vývojový program Leichtes Wirkmittel 1 800+. V závěrečném výběrovém řízení se utkaly dvě konkurenční společnosti – evropská MBDA s jednorázovým raketometem Enforcer a německo-izraelské konsorcium EuroSpike s projektem Spike SR a MR. I přesto, že německý Bundeswehr má již ve výzbroji bojových vozidel

řízené střely Spike LR, rozhodl se nakonec pro střely Enforcer, které byly od počátku vyvíjeny především pro výsadkáře.

Rozhodly přednosti

O vítězství raketometu Enforcer ve výsledném hodnocení rozhodl kompaktnější design, v porovnání s verzí Spike SR podstatně delší efektivní dosah (přes 2 000 metrů), vyšší účinnost bojové hlavičky, přesnost střelby za zhoršených povětrnostních podmínek umocněná o schopnost odpalovat nálož ve vzduchu nad cílem (Air Burst mode) a v neposlední řadě také nižší náklady na údržbu.

Systém Enforcer tvoří kompaktní hranatý odpalovací kontejner na jedno použití se střelou ráže 90 mm s celkovou hmotností necelých 10 kg (7,5 kg váží střela, samotný

kontejner 2,4 kg), doplněný vyměnitelným zaměřovačem Hensoldt FCS (2,2 kg). Zbraň standardně nese a obsluhuje jediný voják – v batohu na zádech může nést dva kontejnery se dvěma střelami a jeden zaměřovač. Příprava k palbě v bojových podmínkách sestává prakticky jen z upevnění zaměřovače, sejmutí předního ochranného krytu, odklopení dvou rukojetí a ramenní opěrky, zapnutí zaměřovače a odpalovacího systému a volby druhu exploze. Celý tento proces netrvá ani 60 vteřin.

Zaměřovač Hensoldt FCS s 5,5násobným optickým zvětšením a zobrazovacím úhlem 11° je vybaven laserovým dálkoměrem a atmosférickými senzory sledujícími tlak a teplotu a senzory vyhodnocujícími úhel terénu a převýšení a úhlovou rychlost. Pro noční nasazení

může být doplněn také o termovizní modul. Kromě zaměřovače Hensoldt FCS lze k raketometu Enforcer připojit také další alternativní zaměřovací jednotky.

Dvoustupňový raketový motor

Systém Enforcer pracuje na principu Lock-On-Before-Launch (LOBL) a Fire & Forget, kdy operátor systému přenesení záměrný kříž v hledáčku na cíl a stisknutím tlačítka jej uloží do paměti střely. Po odpálení je raketa automaticky naváděna na uložený cíl, který se může pohybovat až sedmdesátikilometrovou rychlostí.

Střela Enforcer používá dvoustupňový raketový motor na tuhá paliva. První stupeň s omezenou účinností slouží na start rakety, kterou tak lze odpalovat i z uzavřeného prostoru. Druhý stupeň je pak určen k samotnému letu. Na cíl je střela naváděna velice sofistikovanou optickou hlavičkou, s denním a nočním kanálem, využívající elektronickou stabilizaci obrazu. V současné době se střela dodává ve dvou provedeních – v základní variantě (KFK) s víceúčelovou průbojnou hlavičkou určenou k ničení nepancéřovaných, lehce pancéřovaných a „měkkých cílů“. Před jejím odpálením má operátor možnost ji podle bojové situace naprogramovat tak, aby explodovala buď ve vzduchu (což se používá pro ničení cílů za překážkami případně v zákopech), při nárazu nebo se zpožděním. Protitanková varianta (X) s kumulativní náloží neumožňuje explozi ve vzduchu, ale dokáže proniknout pancířem o síle přes 500 mm.

Systém Enforcer vyniká mimořádnou přesností. Při vojenských zkouškách zasáhl cíl vzdálený až 2 900 metrů a na vzdálenost 1 500 metrů zasahoval statické i pohyblivé terče se stoprocentní jistotou.

Zájem mají i Poláci

Úřad pro vyzbrojení, informační technologie a podporu Bundeswehru (BAAINBw) si v roce 2019 objednal od společnosti MBDA 850 řízených střel Enforcer, za něž, podle informací německého tisku, zaplatil 76 milionů eur. Bundeswehr hodlá v následujících letech objednat celkem 3 100 kusů těchto sofistikovaných střel. Předpokládá se, že po nasazení u výsadkových a speciálních jednotek je do své výzbroje zařadí i jednotky pěchoty. O systém Enforcer již projevilo zájem polské Ministerstvo obrany, které jím hodlá vyzbrojit svojí 1. a 6. výsadkovou brigádu. Modularita a snadnost obsluhy předurčuje systém Enforcer pro použití v mnoha dalších vojenských aplikacích. V současné době společnost MBDA finišuje s úpravou systému řízené střely umožňující výsadkářům působit i proti vzdušným cílům, především taktickým dronům protivníka.

Text: redakce AR, foto: MBDA

Videokonference k operaci Barghane

Ministr obrany Lubomír Metnar se zúčastnil druhé videokonference k úkolovému uskupení Takuba, jež je součástí francouzské protiteroristické operace Barkhane. Čeští speciálové v ní operují od letošního února. Západoafrickou zemi, kde Češi působí už od roku 2013 a vloni zde sedm měsíců veleli silám výcvikové mise EU, ministr obrany navštívil nedávno. „Cesta mě utvrdila, že česká přítomnost v Mali je správná. (...) Z toho, co jsem viděl, jsem přesvědčen, že naše působení je výraznou pomocí malijské vládě a napomáhá tamní armádě rozšiřovat bezpečnost v zemi. Potvrdili nám to jak představitelé malijské vlády, tak sami vojáci,“ sdělil partnerům během videokonference ministr obrany Lubomír Metnar.

Na minometáky je spoleh

Jak rychle a efektivně se dokáže tisíc vojáků z devíti různých států stmelit a efektivně odvrátit útok? To bylo hlavním úkolem certifikačního cvičení Crystal Arrow, jehož se účastnily jednotky bojového uskupení v misi eFP (enhanced Forward Presence) v Lotyšsku. Námětem bylo napadení Lotyšska fiktivním nepřítelem. Lotyšská armáda a partnerské jednotky eFP měly za úkol nepřítele blokovat a získat čas, než další vojáci NATO přijedou na pomoc, a poté společně provést protiútok. Desetidenní cvičení mělo ověřit, zda je battlegroup, tedy bojové uskupení, schopno spolupracovat a plnit úkoly. Jeho součástí je také česká minometná četa, již nyní tvoří příslušníci 72. mechanizovaného praporu z Přáslavic.

Pět miliard je zpět

Vláda České republiky schválila materiál předložený ministrem obrany Lubomírem Metnarem, jehož předmětem je zvýšení výdajů státního rozpočtu v kapitole Ministerstva obrany v roce 2021. Peněžní prostředky ve výši 5 miliard Kč budou uvolněny z položky „Vládní rozpočtová rezerva“, kapitoly Všeobecná pokladní správa, čímž dojde k navýšení obranného rozpočtu v letošním roce na 85,4 miliard Kč. Jedná se o návrat druhé poloviny z 10 miliard Kč, které byly původně kráceny při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2021 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Úspěch pyrotechnika z Bechyně

Letecká munice předváděná přímo na letadlech, představení nástražných výbušných systémů nebo munice s biologickými či chemickými látkami. To vše bylo součástí výuky Mezinárodního kurzu EOD (International Explosive Ordnance Disposal Course) v EOD Navy School u základny Eglin na Floridě. Nadporučík Radek Michalka z 15. ženijního pluku tady strávil náročným studiem osm měsíců a byl vyhlášen nejlepším studentem ročníku. „Kurz se v mnohém podobal českému, který vychází právě z americké koncepce. Obrovskou výhodou ale byla možnost vyzkoušet si techniku či munici, kterou u nás doma nemáme,“ přiblížil Radek Michalka.

Mezinárodní stáže rozvíjejí
vzájemnou důvěru a spolupráci

Francouzští kadeti cvičili s našimi vojáky

Vojenská akademie ve Vyškově přivítala kadety z vojenské školy Écoles de Saint-Cyr Coëtquidan. Dlouholetá spolupráce, kdy zahraniční studenti vojenských škol poznávají prostředí, techniku, výzbroj, ale také vojenské jednotky Armády České republiky tak přinesla další zajímavou zkušenost pro obě strany. A to i navzdory koronaviru.

Letos, i přes složitost situace spojenou s Covidem-19, se podařilo pokračovat v již tříleté tradici a uskutečnit další z výměnných pobytů (stáží). Od konce ledna byli na stáži ve Vyškově opět kadeti francouzské vojenské školy. A oproti minulým letům nejen dva, ale rovnou pět. Kadeti nezůstávali však jen ve Vyškově. Po prvním týdnu, během kterého absolvovali i výsadkovou přípravu v kasárnách Dědice a následné seskoky v Prostějově, se vydali až do vzdálených Boletic, kde se ve vojenském výcvikovém prostoru účastnili pětidenního

výcviku společně s profesionály 43. výsadkového pluku Chrudim. Tradičně zde bylo pro kadety připraveno nejen množství ukázek, ale i aktivních činností zahrnujících vojenskou odbornou přípravu z oblasti ženijní či střelecké přípravy, včetně ukázky zbraní. A samozřejmě nechyběla ani oblast taktické přípravy s použitím ostré munice a výbušnin. Své krajany v uniformě zde navštívil i přidělenec obrany Francie v ČR podplukovník Daniel Kopecký, který se s nimi také aktivně zapojil do výcviku se zbraní a nácvičku střelby z ručních zbraní.

Při prohlídce letecké techniky

A fakta

Écoles de Saint-Cyr Coëtquidan – Francouzská vojenská škola pro přípravu důstojnických kadetů, založená v roce 1802 Napoleonem Bonapartem. Dnes představuje obdobu amerického West Pointu nebo britského Sandhurstu. Její vybraní kadeti se účastní již několik let měsíčních výměnných stáží v ČR, které se konají na základě dohody mezi Ozbrojenými silami Francie a MO České republiky.

Vyzkoušeli si i potápění.

Na zemi, ve vzduchu, pod vodou

Po návratu z Boletic do Vyškova kadety čekalo absolvování několika dalších typů výcviků, mezi které patřilo potápění se specialisty-potápěči, a to na univerzálním cvičišti jízdy tanků pod vodou, či vojenské lezení se specialisty-tělocvikáři, kdy si vyzkoušeli lezení různými způsoby. Kromě výcviku se i blíže seznamovali s posláním Vojenské akademie, se systémem přípravy personálu, samotnými možnostmi přípravy personálu v kasárnách Dědice, ale i přílehlého Vojenského výcvikového prostoru Březina, včetně přípravy pozemního personálu vzdušných sil v jejich hale.

Stranou nezůstala ani tematika Vojenské policie, kdy přímo v kasárnách Dědice působí i Odborná škola Vojenské policie.

Francouzští kadeti se však nevěnovali jen získávání poznatků, zkušeností a výcviku, ale i historii a tradicím. Jedna z jejich cest tak vedla i k Mohyle míru, kde vyjádřili spolu s našimi vojáky tichou vzpomínku a úctu obětem bitvy tří císařů u Slavkova v roce 1805 položením kytice i zapálením svíce. Další společná pieta se uskutečnila i u hrobu velitele paravýsadku Wolfram podplukovníka in memoriam Josefa Otiska při příležitosti 110. výročí jeho narození. V samotném závěru stáže absolvovali ještě společně s příslušníky 43. výsadkového pluku v Chrudimi padákový seskok z vrtulníku Mi-171Š na padácích OVP-12SL1.

Měsíc stáže pěti studentů posledního ročníku legendární francouzské vojenské akademie Écoles de Saint-Cyr Coëtquidan naplněný získáváním zkušeností spolu s rozmanitým výcvikem utekl jako voda. Na závěrečné rozloučení se francouzští kadeti dostavili v plné parádě a na památku od velitele VeV-VA obdrželi kapsové odznaky a rukávové nášivky Velitelství výcviku – Vojenské akademie.

Text: kpt. Monika Nováková, Michal Voska,
foto: archiv VeV-VA

Pro vojáky a rodinné příslušníky

Volareza nabízí v rámci preventivních rehabilitací léčbu postcovidového syndromu

Přes veškerá opatření v resortu MO dopad pandemie Covid-19 zasáhl během výkonu služby a poskytované pomoci státu i některé vojáky. Mnozí z nich byli nasazeni tam, kde se přímo opakovaně setkávali s vyšší mírou nakažených osob a vysoce nakažlivé onemocnění zasáhlo i je. Léčba tzv. postcovidového syndromu je zdoluhavá a některé osoby pociťují následky onemocnění po delší dobu. V tomto směru sehrávají významnou roli zdravotnická zařízení poskytující následnou lůžkovou péči. K nim patří i vojenské lázeňské léčebny VLRZ.

Obecně se zařízení tohoto typu začínají nově specializovat na léčbu postcovidových stavů. Bohužel současná legislativa prozatím neumožňuje plošné zavedení tolik potřebné léčby nad rámec indikačního seznamu tak, aby ji bylo možné hradit z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Situace v resortu MO je ale výrazně odlišná. VLRZ počínaje měsícem dubnem letošního roku nově zavádí do nabídky preventivních rehabilitací (PR) možnost léčby postcovidového syndromu.

Všichni účastníci PR I poskytované v lázních budou moci bez doporučení ošetřujícího lékaře požádat o aplikaci nově zavedeného léčebného programu, který by měl zmírnit následky prodělaného onemocnění. Primárně budou léčba a specializovaný program nabízeny u všech pobytů s wellness programy v rámci PR I. V případě zájmu vojáků obohatíme o postcovidový program i léčbu, která je standardně indikována

na základě doporučení lékaře v rámci PR II. V připravených programech jsou zakomponována dechová cvičení, inhalace, oxygenoterapie a další soubory procedur s účelným dopadem na zmírnění následků prodělaného onemocnění. Vojáci pro daný typ léčení budou moci využít stávající přidělené poukazy na PR, nebo požádat VLRZ o nové poukazy v rámci redistribuce. V návaznosti na zájem vojáků bude VLRZ tyto poukazy průběžně do nabídky navyšovat. Tím, že se onemocnění šíří převážně v rodinách, budou programy s takto zaměřenou léčbou nově za zvýhodněných cenových podmínek nabízeny i rodinným příslušníkům vojáků, kteří projeví zájem o společné pobyty s účastníky PR.

Nabídka preventivních rehabilitací zaměřených na léčbu postcovidových stavů bude zajištěna v lázních v rámci pobytů PR I s wellness programy i po celou dobu roku 2022. S vědomím dané informace je možné požadavky na nové typy pobytů uplatnit v rámci standardního požadavku na zajištění PR pro následující rok, který se na VLRZ centrálně za jednotlivé součásti zasílá do konce měsíce května.

VLRZ věří, že nové léčebné programy obohatí nabídku preventivních rehabilitací a účelně vojákům pomohou s regenerací zdraví.

Obchodní náměstek VLRZ, Patrik Letocha

VLL Karlovy Vary

VLL Františkovy Lázně

VLL Teplice

VLL Jeseník

Post-covidové programy především obsahují:

- ✓ Dechová cvičení
- ✓ Oxygenoterapii
- ✓ Inhalace
- ✓ a další terapie

volareza
HOTEL • LÁZNĚ • WELLNESS

Špičková specializovaná péče

Volareza představuje svá zařízení: Vojenský rehabilitační ústav Slapy

Vojenský rehabilitační ústav Slapy se nachází ve stejnojmenné obci ve vzdálenosti 35 km od Prahy. Tvoří ho pět pavilonů, které jsou umístěny v příjemném lesoparku a navzájem propojeny koridory. Léčba je tedy vhodná i pro imobilní pacienty. Lékaři působící v ústavu jsou atestováni zejména v oboru rehabilitační a fyzikální medicíny a dalších lékařských oborech. V ústavu dále pracují fyzioterapeuti, psychologové, logopedi, zdravotní sestry a další zdravotnický personál.

Vojenský rehabilitační ústav poskytuje komplexní léčebně rehabilitační péči zejména pacientům s poruchami hybného systému, po úrazech a operacích, s neurologickými, revmatologickými a dalšími chorobami. Léčba je také vhodná pro pacienty v rámci rekondičních pobytů. Léčení probíhá formou nemocničního pobytu se stálou lékařskou pohotovostí službou. Léčebné procedury se standardně

poskytují šest dnů v týdnu. Léčba je zaměřena na stavy po těžkých operacích (mozku, páteře, kloubů, kostí atd.), stavy po polytraumatech, včetně úrazů hlavy, stavy po totálních endoprotézách a ostatních ortopedických onemocněních, těžká neurologická onemocnění, včetně cévních mozkových příhod a stavy po těžkých interních onemocněních a revmatických chorobách.

Pro vojáky AČR je ve VRÚ poskytována preventivní rehabilitace II v trvání 21 kalendářních dnů a dále preventivní rehabilitace I s kardiovaskulárním programem v trvání 14 kalendářních dnů. Pro absolvování obou typů preventivní rehabilitace je zapotřebí doporučení lékaře, který vojákově s ohledem na jeho zdravotní stav léčbu navrhne. V rámci těchto léčebných pobytů a vzhledem k nemocničnímu charakteru daného zdravotnického zařízení zde nejsou povolovány pobyty s rodinnými příslušníky.

Ústav poskytuje svou vysoce specializovanou péči i o vojáky, u nichž dojde ke zranění v průběhu výkonu služby a vznikne u nich potřeba následné léčebně rehabilitační péče.

Ústav disponuje kvalitním technickým vybavením, špičkovou zdravotnickou technikou, tělocvičnami, bazény a několikahektarovým areálem. Pro léčbu pohybového aparátu využívá nové moderní přístroje, především systém pro roboticky řízený nácvik chůze, přístroj pro funkční pohybovou terapii horních končetin s motivační zpětnou vazbou, přístroj pro trénink chůze pro pacienty po cévní mozkové příhodě, poranění míchy a pro pacienty s periferní parézou dolních končetin a dále též přístroj pro vyhodnocení a analýzu chůze a pro nácvik chůze a rovnováhy.

Ubytování je poskytováno ve dvoulůžkových a jednolůžkových pokojích vybavených televizorem se satelitním příjmem a chladničkou. Většina pokojů má vlastní sociální zařízení, některé pokoje mají sociální zařízení společné pro dva pokoje. Stravování je zajištěno formou plné penze výběrem ze tří druhů jídel, s možností dietního stravování včetně poradenské služby nutričního terapeuta.

Vojenský rehabilitační ústav má uzavřeny smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami a poskytuje své služby široké veřejnosti. Léčení je možné i formou samoplátčevských pobytů za úhradu mimo systém veřejného zdravotního pojištění. Ústav je akreditován Ministerstvem zdravotnictví České republiky v oboru rehabilitační a fyzikální medicíny. Z důvodu extrémně vysokého zájmu pacientů o léčbu má v průběhu celého roku téměř stoprocentní obsazenost, což svědčí o jeho vysokém kreditu mezi zdravotnickou veřejností a pacienty.

PŘÁVNÍ PORADNA

Interního komunikačního portálu

Na portálu se často objevují dotazy k prodlužování doby trvání služebního poměru vojáků z povolání. Jedním takovým dotazem se budeme dnes zabývat.

Dotaz:

Dobrý den. Ještě před zahájením řízení o změně doby trvání mého služebního poměru jsem dal písemný souhlas s jeho prodloužením. Jenže se mi změnila rodinná situace a já již nechci prodloužit dobu trvání služebního poměru. V jaké fázi řízení se souhlas s prodloužením doby trvání služebního poměru dá odvolat a kdy už není cesty zpět? Děkuji za odpověď.

Odpověď:

O prodloužení doby trvání služebního poměru rozhodují služební orgány, které jsou k tomu zmocněny ministrem obrany prostřednictvím RMO č. 64/2015 Věstníku Ministerstva obrany, Působnost služebních orgánů v personální práci. Jedná se o tzv. oprávněné služební orgány. Podle čl. 11 odst. 4 RMO č. 63/2015 Věstníku Ministerstva obrany, Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání, oprávněný služební orgán rozhodne o prodloužení doby trvání služebního poměru vojáka po předchozím souhlasu státního tajemníka v Ministerstvu obrany.

Na základě čl. 9 RMO č. 63/2015 Věstníku Ministerstva obrany si oprávněný služební orgán před zahájením řízení o změně doby trvání služebního poměru vyžádá písemný souhlas vojáka s prodloužením této doby. **Do doby vydání rozhodnutí** oprávněného služebního orgánu o změně doby trvání služebního poměru **lze vzít písemný souhlas s prodloužením této doby zpět.** V takovém případě doporučuji donést (zaslat) personalistovi vašeho útvaru písemné podání, že odvoláváte svůj souhlas s prodloužením doby trvání služebního poměru a trváte na jeho zániku uplynutím stanovené doby podle § 18 písm. a) zákona o vojácích z povolání. Personální pracovník pak pomocí poznámek v ISSP příslušným způsobem doplní systém tak, aby původní schvalovací proces již nepokračoval a naopak se přijala opatření k zániku služebního poměru. Podání můžete samozřejmě zaslat i přímo oprávněnému služebnímu orgánu, ale v tom případě musíte brát v úvahu dobu doručování tohoto podání.

Pokud již bylo ve věci vydáno rozhodnutí oprávněného služebního orgánu, věc **můžete řešit v rámci řádného a včas podaného odvolání proti takovému rozhodnutí.** Toto odvolání však musíte odůvodnit a jasně v něm uvést odvolání souhlasu se změnou doby. V tomto případě je nutné vyčkat na rozhodnutí o odvolání.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011

ISSN 1211-801X

Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 14. 4. 2021

Toto číslo vyšlo dne: 3. 5. 2021

Foto na titulní straně: mjr. Martin Krč

KONTAKTY DO REDAKCE

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.mare@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Redakční rada: plk. Magdaléna Dvořáková,
Ivan Hamšík, Jan Pejšek a Jana Zechmeisterová

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.army.cz

ROZLOUČILI JSME SE

Koncem března podlehl nemoci Covid-19 ve věku padesáti let plukovník Karel Vávra. Vojákem z povolání se stal v roce 1990 po vystudování oboru ekonomika armády na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově. Během své profesní kariéry prošel všemi stupni velení. Byl válečným veteránem. V letech 1999 až 2000 se účastnil zahraniční mise SFOR v Bosně a Hercegovině. V letech 2002 až 2007 pracoval na Generálním štábu Armády České republiky a později působil v civilní části Ministerstva obrany jako vedoucí referátu podpory vojenského vzdělávání. Od roku 2015 do loňského roku byl zástupcem ředitele Agentury profesního rozvoje a podpory aktivit. Počátkem dubna 2020 se na základě výběrového řízení stal ředitelem odboru pro válečné veterány MO. A právě na všestrannou podporu válečných veteránů zaměřil veškeré své schopnosti.

Po dlouhém boji s Covidem-19 zemřel 15. dubna 2021 plukovník v. v., prof. MUDr. Miroslav Šplíňo, DrSc., emeritní profesor fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, dlouholetý vedoucí tamní katedry epidemiologie, spoluzakladatel vojenské epidemiologie a mikrobiologie. Díky němu mohli jeho žáci, mezi které patří například prof. Jiří Beran, prof. Roman Prymula nebo prof. Roman Chlíbek, získat své znalosti, odborně růst a dále tak rozvíjet jeho školu a styl práce, kterou na katedře zavedl.

Emil Strankmüller s manželkou a dětmi v emigraci

Představujeme jednoho z nejvýznamnějších československých druhoválečných zpravodajců majora Emila Strankmüllera

Ve stínu rozvědčků

Jednou z nejvýznamnějších osobností mezi druhoválečnými československými zpravodajci byl Emil Strankmüller. Narodil se 26. února 1902 českým rodičům ve Vídni. V roce 1913 začal studovat na gymnáziu. Po přestěhování rodiny do Prahy v roce 1917 pokračoval ve studiu na pražském gymnáziu s vyučovací řečí německou, ale již po roce přestoupil na české gymnázium. Obě řeči totiž ovládal jako rodilý mluvčí. Okamžitě po maturitě byl v roce 1922 odveden k pěšímu pluku 26. Na podzim tohoto roku od útvaru nastoupil ke studiu Vojenské akademie v Hranicích. V srpnu 1924 byl vyřazen jako poručík dělostřelectva.

Vysoká škola válečná

V následujících sedmi letech prošel celou řadou velitelských funkcí převážně u dělostřeleckých útvarů. O jeho schopnostech a nemalé vůli svědčí i skutečnost, že si v letech 1931 až 1934 doplnil vojenské vzdělání absolvováním Vysoké školy válečné v Praze. Po jejím ukončení se rozhodla armáda za situace zosťvené mezinárodní politiky využít jeho aserivity, a především mimořádných jazykových schopností. Po řadě zpravodajských funkcí na nižších stupních byl koncem září 1937 přemístěn k Ministerstvu národní obrany a ustanoven přednostou ofenzivní sekce pátrací skupiny tohoto oddělení Hlavního štábu.

Tento orgán pověřený přímým řízením výzvedných agentů pracujících pro naši rozvedku převzal od pplk. gšt. Oldřicha Tichého. Strankmüller měl to štěstí, že ještě zastihl ofenzivní rozvedku v plném rozkvětu. Spadala pod něj jak společná československo-sovětská zpravodajská ústředna VONAPO 20 (Vojenný Nabljudatělnýj POst) namířená proti Německu, tak i předsunuté agenturní ústředny ve švýcarském Curychu, nizozemském Haagu a agenturní pátrací střediska v Praze, Brně a Bánské Bystrici. Jen VONAPO 20 řídilo 24 agentů v Německu, pět v Rakousku a dva v severních Čechách. Získalo od nich více jak jeden tisíc zpráv a 140 dokumentů. Podařilo se tak obstarat například služební příručky wehrmachtu, výnosy německých ministerstev, úřední spisy, rozkazy nižších velitelství, ale také například služební předpis wehrmachtu pro výcvik protitankových jednotek, návody pro používání šifrovacího stroje Enigma či směrnice pro konání velkých dělostřeleckých manévřů v červnu 1938.

Dopis milému strýčkovi

Zlaté časy naší rozvedky ale skončily okamžitě po Mnichovu a odstoupení našich pohraničních území Německu. Představitelé tzv. druhé republiky měli obavy z toho, že jakékoliv zpravodajské aktivity naší armády proti Německu by mohly být vykládány jako provokace a měly by fatální následky. I s touto situací se ale Emil Strankmüller dokázal vypořádat. Naši zpravodajci okamžitě přerušili spolupráci se Sověty a veškeré zpravodajské aktivity vůči Německu utlumili a převedli do zvlášť utajeného a skrytého režimu.

Problém byl ale v tom, že se odmlčel i náš nejvýkonnější agent A-54 Paul Thümmel. Všichni

nakonec dospěli k závěru, že po záboru pohraničí ho definitivně ztratili. Přitom zpravodajci se od Francouzů dozvěděli, že k obsazení zbytku republiky by mělo dojít v březnu 1939. Tuto informaci potvrzovaly i další zdroje.

Paul Thümmel se ozval až koncem února 1939. Na pohlednici odeslané z České Lípy psal Emilu Schwarzovi: „Milý strýčku. Vřelé díky za Tvůj dopis. Tetička Ti vzkazuje, že Tě hodlá brzy navštívit. Máš se hodně šetřit a být opatrný, protože Tvá nemoc je velmi nebezpečná... Voral.“ Další šifrovaný dopis od něj přišel 3. března. Německy psaný text zněl velice naléhavě: „Musím s Tebou bezpodmínečně mluvit. Situace je mimořádně napjatá. Buď velmi opatrný. Přijdu v sobotu 11. 3. ráno do Turnova. Očekávám Tě určitě

od 7.00 ráno v nádražní restauraci v Turnově. Prosím, přijď zcela určitě. S vřelými pozdravy Tvůj synovec Voral.“ Major Strankmüller vyslal na turnovské nádraží štábního kapitána Františka Fryče. Ten na místě vyhodnotil situaci jako velice vážnou, německého agenta naložil do tatrovky a uháněl s ním ku Praze. Jednání s ním pokračovalo ve vile v ulici U první baterie 797/4 v Praze-Střešovicích. Tento velký dům oficiálně nechal postavit další Moravcův zpravodajec Karel Paleček. Ten ale s rodinou z důvodu potřebného krytí obýval jen jeho horní část. Zpravodajci mu na jeho budování přispěli nemalou částkou. V přízemí původně sídlilo VONAPO 20. Tyto prostory často sloužily k různým schůzkám s agenty a také přísně utajeným jednáním.

U oběda s prezidentem Benešem

Major Strankmüller (první zprava) ve Velké Británii s ostatními zpravodajci

Setkání s Gibsonem

„Bez jakéhokoliv úvodu mi A-54 sdělil, že Čechy a Morava budou 15. března obsazeny a že Slovensko se za německé patronace osamostatní,“ vzpomínal později na setkání s Thümmelem major Strankmüller. „Postupně mi agent na mé dotazy sdělil všechny podrobnosti. Byl informován i o tom, že ve dnech 12. až 14. března mají být v Brně a Jihlavě organizovány provokační akce zbylé německé menšiny. Měly ospravedlnit Hitlerovu pomoc německým soukmenovcům na zbytku našeho území a politicky aspoň částečně odůvodnit nutnost porušení Mnichovské dohody.“

Během následného setkání s majorem Haroldem Gibsonem jim tento důstojník britské tajné služby tlumočil nabídku jeho země poskytnout Čechoslovákům vhodné podmínky pro další činnost ve Velké Británii.

Samotný odlet zpravodajců jen pár hodin před příchodem německých vojsk se neobešel bez dramatických okolností. Už od ranních hodin 14. března vládla na druhém oddělení velice dusná atmosféra. Ta ještě zhoustla, když přišla zpráva od Gibsona, že nizozemské letadlo společnosti KLM, které mělo odvézt zpravodajce do bezpečí, se opozdí. Jednu chvíli dokonce hrozilo, že kvůli špatnému počasí nepřiletí vůbec. Nakonec ale přece jen na ruzyňském letišti přistálo. V té době byli zpravodajci již odbaveni. Počasí se ale neustále zhoršovalo, začal padat dokonce rozmočený sníh. V pět hodin odpoledne vydalo letiště právě z tohoto důvodu zákaz všech letů. Letištní prostory byly navíc plné německých agentů. Zpravodajcům se ale přesto podařilo přesvědčit nizozemskou posádku. Po krátkém mezipřistání v Nizozemsku skončila operace Transfer I šťastně v Londýně.

Připravoval i Anthropoid

V Británii se major Strankmüller stal zástupcem přednosty čs. zpravodajské ústředny. Hned na začátek ho čekal velký úkol označený jako operace Transfer II. Plukovník Moravec si uvědomoval, že rodinní příslušníci zpravodajců budou v protektorátě vystaveni nemalým represáliím. Jejich případná letecká přeprava ale byla limitována kapacitou dvanácti míst letounu KLM. Takže je zpravodajci nemohli vzít přímo s sebou do Velké Británie. Jejich přepravu do této země z protektorátu měl zajistit právě Strankmüller. Podařilo se mu tyto rodiny, včetně své vlastní, ještě před propuknutím války dostat ilegálně do Polska a odtud do Velké Británie. Jeho manželka Libuše i s dětmi Emilem a Evou tak s ním sdílela po celou dobu emigraci.

Major Strankmüller neseděl pouze v londýnské centrále. V srpnu 1939 plnil zpravodajské úkoly ve Švédsku. Na jaře následujícího roku pak v Nizozemsku a Jugoslávii. Po kapitulaci Francie se aktivně podílel na evakuaci našich jednotek přes Gibraltar do Velké Británie. Kratší dobu také působil v Portugalsku a dalších evropských zemích. V září 1941 se stal přednostou I. oddělení ofenzivního zpravodajství. Podílel se tak na vysílání zpravodajských, diverzních a organizačních výsadek na území

Vojáci připravovaní na vysazení nad protektorátem museli projít paravýcvikem a speciální přípravou.

protektorátu. A to včetně operace Anthropoid a následné likvidace Reinharda Heydricha. Pomáhal rovněž aktivovat spolupráci s nejvýznamnějším agentem A-54 Paulem Thümmelem. Byl u všech klíčových jednání se zástupci britského útvaru speciálních operací SOE (Special Operations Executive). Měl vliv na činnost zahraničních opěrných bodů, které byly podle vývoje válečné situace operativně rozmisťovány kolem říše.

V roce 1944 se stal dokonce přednostou 2., tedy zpravodajského oddělení hlavního velitelství československé branné moci. V této době na něho František Moravec vypracoval hodnocení, které obsahovalo i následující větu: „Jeho služební výsledky byly nadprůměrné. Má všechny předpoklady pro zdárné uplatnění se i na místě vyšším, důležitějším.“

Vykonstruovaný proces

Ve funkci přednosty 2. oddělení se také počátkem června 1945 vrátil do vlasti. Tady ho ale jako důstojníka sloužícího po celou dobu války na Západě nečekalo příliš přátelské přijetí. Nakonec byl přidělen nejdříve k táborskému a následně pražskému velitelství VVO na funkci přednosty prvního oddělení. V létě 1947 se stal prozatímním přednostou

8. oddělení Hlavního štábu. Už v říjnu 1948 byl však penzionován. Údajně ze zdravotních důvodů. Ještě před koncem roku 1949 však byl z popudu nechvalně známého šéfa OBZ Bedřicha Reicina zatčen a držen ve věznici OBZ na Hradčanech, v Ruzyni a Mladé Boleslavi. Ve vykonstruovaném procesu byl nakonec odsouzen na jeden rok vězení a ztrátu vojenské hodnosti. Zároveň bylo rozhodnuto, že po odpykání trestu bude zařazen do tábora nucených prací. Jako betonář pomáhal budovat ruzyňskou věznici.

Ani po propuštění se mu ale nepodařilo sehnat jiné než dělnické uplatnění. Pracoval jako pomocný dělník a popelář u komunálních služeb ve Staré Boleslavi. V té době se ale u něho již naplno projevoval podlomný zdravotní stav způsobený vězněním. V době určitého politického uvolnění v polovině šedesátých let se sice dočkal zproštění obžaloby v plném rozsahu a navrácení hodnosti plukovníka, ale to bylo také všechno. Plné rehabilitace po roce 1989 se již nedožil. Závěr života dožil u své dcery v Kovářově poblíž Milevska. Skonal 28. února 1988 ve věku osmdesáti šesti let v písecké nemocnici.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA

Emil Strankmüller stál i za atentátem na Reinharda Heydricha.

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Vojenského fondu solidarity

VOJENSKÝ FOND
SOLIDARITY

Předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity brigádní generálka Lenka Šmerdová vyhláší pod záštitou náčelníka Generálního štábu Armády ČR armádního generála Aleše Opaty **4. ročník fotografické soutěže** na téma **Svět ženy v uniformě**. Vítězné fotografie se stanou základem pro výrobu reprezentativního nástěnného kalendáře Vojenského fondu solidarity na rok 2022. Veškeré příspěvky získané od dobrovolných dárců v rámci distribuce tohoto kalendáře budou směřovány na účet Vojenského fondu solidarity a posléze vojákům a jejich rodinám, které se ocitnou v tíživé životní situaci.

Kdo se může zúčastnit

Voják z povolání, voják v aktivní záloze, občanský i státní zaměstnanec Ministerstva obrany České republiky.

Požadavky

Každý účastník má možnost do soutěže přihlásit pouze jeden soubor o 1–2 fotografiích ve formátu JPG. Fotografie se musí týkat soutěžního tématu. Soutěžící doplní informace o fotografii – její název a popis.

Podmínky přihlášení

Fotografie v nízkém rozlišení zašlete v elektronické podobě na e-mailovou adresu **vfs@army.cz** s uvedením jména, příjmení a adresy soutěžícího. Originály fotografií v plném rozlišení potřebném pro výrobu kalendáře budeme vyžadovat v případě výhry.

Termíny

3. května 2021 – vyhlášení soutěže
31. srpna 2021 – uzávěrka soutěže
září 2021 – slavnostní vyhlášení výsledků soutěže

Hodnotící kritéria

Spojitosť s vyhlášeným tématem
Úroveň zpracování
Nápaditosť

Odměna pro vítěze

Víkendový relaxační pobyt ve VZ Měřín a další věcné ceny.

Ze soutěže budou vyloučeny všechny fotografie, které účastník přihlásí/odešle do soutěže po uzávěrce pro odevzdání soutěžních fotografií, které nebudou splňovat podmínky soutěže (téma, požadované parametry) nebo budou obsahovat vulgární, extremistické či společensky nevhodné motivy, názvy či popisy.

Hodnotící komise je složena z odborníků resortu Ministerstva obrany ČR.

Odesláním fotografií a osobních údajů soutěžící schvaluje pravidla soutěže a souhlasí s nimi.

Odesláním soutěžních fotografií vyjadřuje účastník soutěže svůj souhlas podle zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů se zpracováním svých osobních dat v souvislosti se zveřejněním svého jména ve sdělovacích prostředcích a na internetových stránkách.

Zasláním fotografií do soutěže poskytuje soutěžící organizátorovi licenci k užití fotografií pro propagaci Vojenského fondu solidarity, a to ke všem známým způsobům užití. Licence k užití fotografie je poskytnuta bez časového, množstevního a teritoriálního omezení. Licence se poskytuje bezúplatně. Organizátor není povinen licenci využít.

Podrobné propozice fotografické soutěže jsou zveřejněny na www.fondsolidarity.army.cz.

Kontaktní osoba: Mgr. Tereza Stehlíková, 216 339, 602 695 803, vfs@army.cz

fondsolidarity.
army.cz